

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec 2.—20
 za Nemčijo oceloletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V spravi prejema mesečno . . 1.—70
Sobotna izdaja:
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo oceloletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

Ilustrati:
 Enostopna petlitvrsta (72 mm):
 za enkrat po 18 v
 za dvakrat " 15 "
 za trikrat " 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznaka, zahvale, osmrtnice itd.:
 enostopna petlitvrsta po 2 j vin.
Poslano:
 enostopna petlitvrsta po 40 vin.
 Izhaja vsak dan, izveneml nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograke 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Skupni finančni minister dr. Körber razvil svoj program.

Dunaj, 10. februarja. (Kor. ur.) Novoimenovani skupni finančni minister Körber je danes sprejel uradnike skupnega finančnega ministrstva in bosensko-hercegovskega ministrskega oddelka. Na nagovor sekcijnega načelnika pl. Talloczyja je med drugim izrazil dr. Körber:

Poklon Bilinskemu.

Vaša srca so hvaležno naklonjena mojemu izvrstnemu predniku, ki je dobrohotno skrbel za svoje uradnike. Ne morem ga prekositi, a upoštevati hočem Vaše upravičene želje.

Naše finančne žrtve.

Ne morem misliti na to, da se kljub pomnoženemu delu pomnoži število uradništva, marveč apeliram že zdaj na Vašo požrtvovalnost z ozirom na ogromne denarne stroške, ki jih nalaga zadnja preteklost, sedanost in še v temo zavita bodočnost.

Vodstvo skupnih financ.

Skupno finančno ministrstvo obsega sledeči glavni nalogi: uprava skupnega gospodarstva in najvišja uprava Bosne in Hercegovine. Glede na vodstvo skupnih financ so merodajni predpisi upravne postave. Skrbno moramo zasledovati vse gospodarske pojave v obeh državah monarhije.

Bosensko-hercegovske razmere.

Zadeve v Bosni in v Hercegovini so težavnejše kakor kdajkoli, ker je sila dogodkov iznova vplamtela vse strasti, o katerih se je že sodilo, da so se ohladile. Težka sedanost narekuje previdnost glede na vsako sodbo. Ustvariti se mora v vseh okolnostih v teh deželah red na temelju resnice in pravičnosti, a pod trajnim varstvom nedotakljive državne avtoritete.

Zaupanje v monarhijo.

Vsestransko naj se dela na to, da se iztrebi neutemeljeni dvom v silo naše monarhije. Različni notranji dogodki niso povzročili slabosti, marveč posebne sestavljenosti. Monarhija, katere narodi v nekaterih dneh zbero prostovoljno skoraj 3500 milijonov vojnega posojila, je zdravo telo in dobro pripravljeni borilec, ki sme zaupati na to, kar ima. Z nami stojijo najzvestejši in najboljši zavezniki, ki ga bomo znali obdržati. Z mirnim zaupanjem lahko čakamo, kakšen končen račun ustvari naše združeno orožje. Svoje po vojski pomnožene naloge izvedemo sledeč vzvišenemu zgledu našega prevzvišenega vladarja.

Iz ruske dume.

Sedanja vojska se ne vojskuje samo na krvavih bojnih livadah in na gospodarskem polju, tudi državniki stopajo v postavodajalnih zbornicah na plan. Včeraj smo poročali o proračunski razpravi ruske poslaniške zbornice, danes nam poroča c. kr. korespondenčni urad o seji ruske gosudarstvene dume ki je zborovala 10. t. mes

O seji ruske dume poroča c. kr. korespondenčni urad med drugim:

Predsednik dume slavi ruske zaveznike.

Peterburg, 10. februarja. (Kor. urad.) Predsednik Rodzianko otvori sejo z daljšim govorom, v katerem uvodoma izrazi, da stoji ruska armada liki skala v tučem morju, hrabra ruska mornarica sodeluje, ne da vzbuja pozornosti, na velikem delu obrambe. V nadaljnjem govoru pravi: Srbija in Črnagora se vojskujeta z nami, hrabri belgijski narod je prvi pričel boj in je prenesel nečuvno trpljenje. Duma navdušeno pozdravlja belgijskega poslanika in našega preizkušnega prijatelja: veliko Francijo, ki se izvna vojskuje z občudovanjem vredno hrabrostjo proti dednemu sovražniku. Za pravično stvar se vojskuje plemenita, mogočna Anglija. (Ovacije angleškemu poslaniku.) Obnebie trojnega sporazuma je čisto in jasno. Tudi japonski narod, prijatelj prava in pravice, se vojskuje skupno z Rusijo. (Ovacije japonskemu poslaniku.) Modri carjev ukaz je rešil njegov narod zla, ki je izpodkopaval njegovo silo in ga je dovedel na pot zmernosti. (Misli na odpravo točenja alkoholnih pijač.) Konča: Vojskovati se hočemo, dokler sovražniki ne sprejmejo tistih mirovnihih pogojev, ki jih jim hočemo narekovati.

Amerika in Rusija.

Dobri rusko-amerikanski odnošaji kljub spletkam nemškega poslanštva v Washingtonu niso trpeli.

Rusija in njeni zavezniki.

Nemci so poizkušali sejati razdor med zavezniki in so širili govorico, da hoče neki zaveznik skleniti poseben mir. Navedeni poizkusi so se izjalovili. Svet zna, da je edinstvo zaveznikov neomajljiva in da postaja vedno trdnjša. Tesna naša zveza

se je razširila zopet s poročilom o finančnem in z gospodarskim sporazumom.

Turška vojska. — Rusija pričakuje dohod do prostega morja.

Turčija je posegla v vojsko vsled nemške zavratnosti. Odkar se je pripeljala križarka »Goeben« v Dardanele, se je nahajala Turčija pod pritiskom Nemčije. Dogodki ob rusko-turški meji, ki so pridobili ruskemu orožju novo slavo, približajo Rusijo rešitvi tistih političnih in gospodarskih vprašanj, ki so zvezana s stremljenjem Rusije za izhod na prosto morje.

Srbija in Črnagora.

Za Srbijo smo nastopili vsled mogočnih učinkov naših čuvstev za posestrim narod, katerega velikodušnost je dovedla v sedanji vojski do tesne zveze obeh dežela. Z zadovoljstvom naglašamo, da se vojskuje tudi Črnagora za skupno stvar.

Kratka izjava ruskega ministrskega predsednika.

Ministrski predsednik Goremykin: Globoka vera ruskega naroda v končni triumpf se zdaj izpreminja v gotovost. (Klici: Živio naša armada!) Dejanja naših in čet zveznikov nas približujejo zaželjenemu smotru. Izpodbujevalno je bratsko približanje med poljskim in ruskim ljudstvom, ki brez godrnjanja prenaša naložene mu preizkušnje. Odkar sem vam govoril zadnjič, se je zgodil velik dogodek, da je stopila Turčija na stran naših sovražnikov. Sijajna bodočnost Rusije ob Črnem morju pred zidovjem Carigrada se vedno jasneje pojavlja.

Poročilo ruskega zunanjega ministra Sazonova.

Sazonov uvodoma izjava, da Rusija v vojski ni ostala osamljena. Pridružili sta se ji Francija in Anglija, kmalu je pristopila tudi Japonska.

Obkoljenje Nemčije po Angliji.

Sazonov trdi, da ni potrebno ponavljati stare pesmi, da je poizkušal angleški kralj Edvard obkoliti Nemčijo, ker svet pozna miroljubnost tega modrega vladarja. Dogovori, ki jih je sklenil ali pripravil kralj Edvard, so imeli zgolj defenziven značaj. (Sazonova trditev je smela, ker Edvard sam ni nikdar zanikaval, da hoče Nemčijo osamiti. Tek dogodkov ovirje Sazonovo trditev sam po sebi.) Nemčiji očita, da je ostala Rusija Nemčiji dobra sosedka, a Nemčija je Rusiji povsod nasprotovala in izkušala proti njej nahujskati sosedo: skandinavske države in Galicijo, kjer je ustvaril nemški denar rusinsko gibanje. — (Niso li Rusi vedno preganjali katoliških Rusinov, za katere so se papeži zaman po-

tegovali, ko še Nemčije bilo ni.) — Brez uspeha so spletkarili na Kitajskem in na Japonskem.)

Židovski pogromi.

Izmišljena so poročila o judovskih pogromih; če je trpelo judovsko prebivalstvo na bojišču, se to zlo ni moglo preprečiti, ker morajo prebivalci sovražnikovih pokrajin vedno trpeti.

Sazonov vabi nevtralne države k vojski.

Razmere Rusije nasproti Grški so prisrčne. Glede na Rumunijo izjavi Sazonov, da znači rusko-rumunske odnošaje trajna stalnost. Minister opozarja na Rim prijazne pojave, ki so se pojavljali neprestano vso jesen v Bukarešti in v celi deželi in ki so izrazili jasno naziranje Rumuncev. Minister nadaljuje: Gotovo pričakujete, da še posebno govorim o zadržanju tistih dežela, ki se ne udeležujejo vojske, a ki jim narekuje lastna korist, da se pridružijo stvari Rusije in njenih zveznikov. Umevate, da o tem vprašanju podrobno ne razpravljam, ker vlade teh dežela, s katerimi gojimo prijateljsko razmerje, še niso končno sklepale. Njih stvar je, da sklepajo, ker bodo same nasproti svojim narodom odgovorne za to, če izpuste za nje ugodno priliko za uresničenje njih narodnih stremljenj.

Perzija in Rusija.

Ob izbruhu vojske je izrazila Perzija, da ostane nevtralna. Nemčija, Avstro-Ogrska in Turčija so delale na to, da pridobe Perzijo zase. Potegnili so za seboj del Kurdov. Turške čete so nato prekršile perzijsko nevtralnost in so izpremenile Aserbeidšan v del bojišča rusko-turške vojske.

Japonska in Rusija.

Dogovori z Japonsko l. 1907. in 1910. so rodili sad v sedanji vojski, ker se nahaja Japonska na naši strani. Dogovora 23. septembra Japonska ni podpisala, ker vsebuje angleško-japonska pogodba obvezo, da se ne sklene poseben mir. Nemčija naj ne upa na mir z Japonsko, predno se ne sklene z Anglijo in tudi z Rusijo in s Francijo.

Izjave strank.

Po govoru zunanjega ministra govore voditelj kadetov Miljukov in govorniki progresistov, središča in nacionalistov. Govorniki strank so izjavljali, da se bori Rusija proti nemškemu militarizmu. Predčasni mir bi bil zločin proti domovini in proti človekoljubju. Rusija je pripravljena za vsako žrtev, dokler se Nemčija popolnoma ne pobije.

Sklep dume.

Koncem seje sklene дума sledečo izjavo: Duma se klanja slavni činom naših

LISTEK.

Vojaki na bojnem polju so veseli domačih časopisov.

Vojak, ki služi kot pek, je pisal svojemu bratu, bogoslovcu v Ljubljani sledeče pismo:

Hvala Ti lepa za poslano svalčice, koledarček in dopis. Pa kaj me je še posebno razveselilo?! — Zavil si svalčice v dva lista časopisa »Slovenca«. Ta me je tako zmotil, da sem pozabil na vse drugo in mi je oči tako privezal na se, da nisem preje prejenjal brati, dokler nisem prišel od prve do zadnje vrstice. Slovenskega časopisa sploh nisem imel v rokah, odkar sem odšel iz Gradca in to je bilo že 28. avgusta lanskega leta. Sedaj pa me je še bolj prijel neka sitna misel, ki me je že preje večkrat nadlegovala, namreč: kako bi človek mogel dobiti večkrat kak domači časopis v roke.

Pred kakimi 14 dnevi je dobil naš g. načelnik pekarije novega strežnika, ki je Slovenec, doma v Grabovem pri Tolminu. Seznanila sva se precej. Preje je bil on na Nemškem. Pa je prav dober človek; ni razuzdan in ima značaj, kakor se spodobi pravemu Slovincu. Že

večkrat me je nagovarjal, naj Tebe vprašam, če bi bilo mogoče dobivati »Slovenca«. Zadnjič enkrat je ves vesel pritekkel k meni in dejal: Ti, tukaj doli na cesti so vojaki od telegrafregistra in imajo slovenske časopise ter celo vsakdanjega »Slovenca«, so dejali, da dobivajo.

To se razume, da bi jo bila ubrala v velikih skokih doli do ceste, samo ko bi bil čas. — Prosim Te torej, ako Ti je mogoče stopiti v »Katoliško tiskarno« in naročiti »Slovenca«. Denarja Ti ne moreva poslati, ker od tu sploh ne gre drugo kot pisma in dopisnice. Pišeš mi tudi, naj bi si v koledarček zapisoval, kaj bom vse doživel. Kar morem, že zapišem mimogrede, veliko pa ne. Odkritostreno povem, da v strelskih jarkih še nisem ležal in se tresel od mraza, kot sem videl in vidim ležati druge in kot povedo naši hrabri vojaki, čvrsti Orli. Kako so se borili, nam poroča g. kaplan, častiti vojni kurat Leopold Turšič.

Doživimo pa marsikaj neprijetnega tudi mi, ki se ne skrivamo v jarkih. Ko se kje ustavimo, si napravimo primeren prostor za peči, na prostih tleh pripravimo ležišča in zakurimo ogenj. Vsedemo se okoli — kadar je seveda čas — tako da te od ene strani peče, od druge pa zebe. Če ima kdo kaj skuhati, si skuha. Jaz imam, hvala Bogu, še vedno nekaj kave, ki sem si jo ku-

pil v Przemyslu, ki je največja trdnjava in kjer še danes grme naši topovi ter bodo tudi še v bodočnosti delali Rusom preglavice.

Na sv. večer smo prišli ravno ob 10. uri na mesto, kjer smo se ustavili. Bilo pa ni ne hiše, ne hleva in moral sem ob pol 12. uri ponoči iti kupovat malo slame, da smo si mogli napraviti postelje na prostem polju v blatu, ki ga ni bilo nič manj kot do kolen. Vrhutega pa je še edeževalo. Streljanja pa je bilo dovolj. Vse drugače je pokalo kot pa doma, ko smo prožili možnarje in pištole. Ta sveti večer si zapomnim. Drugi dan — to je bilo na sveti dan — smo delali kot vsak drugi dan, kajti pri nas ne razlikujemo dneva od noči, ne praznika od delavnika ter tudi ne gledamo, ali je lepo vreme, ali grdo. Kruh mora biti!

Včeraj je padlo nekaj snega. Zemlja pa je dobro zamrznila in če ob takih časih začnejo pokati topovi, se to še na ležišču na tleh dobro občuti. Ležišče se kar zaziblje, tako da skoro ni mogoče spati.

Z obleko sem pa preskrbljen dobro. Samo to je nerodno, da se čebelic v tem času ni mogoče obraniti. Če se oprostiš enih, pa že kmalu druge dobiš druge. Te čebelice so namreč tiste počasne lažice. Sedaj pa dobro vem kakšne so. —

Pa vse to voljno prenašam vdan v voljo božjo.

Tebe pa še enkrat prosim, ne bodi žalosten, ako je tudi Janko kot peti izmed naš šestih bratov potrjen k vojakom. Težko je, ali kaj hočemo. Božja volja je taka.

Ker pa ravno hočeš, pa Ti povem še napake cigaret, ki si mi jih poslal. Sploh druge napake nimajo, kot da so malo preveč trdo nabasane. To pa nič ne de. Malo jo povaljam ter si tobak shranim v žep in ko se ga dovolj nabere, pa eno zavijem. Bilo je že celo tako, da smo komis drobili in ga zavijali kot tobak in smo kadili.

Tu, kjer sem zdaj, se mi dopade. Je prav lep razgled po dolinah, kjer so naši Ruse naskočili in jih malo počesali. Tudi na limanovskem bojnem polju sem že dvakrat spal. Sii smo tam skozi vas, ki predstavlja pravo bojno polje. Vse je razbito, razkopano in pošlopja vsa požgana od samih šrapnelov in granat. V tej vasi se je namreč Rus skrival in naši so morali tako razbiti. Poslal bi Ti eno razglednico iz mesta K., pa ker ne vem, če bi Ti prišla v roke, ali ne, ne bom pošiljal.

Se tega naj Ti ne pozabim povedati, da sem v zadnjih dnevih enkrat celo »Bogoljuba« imel v rokah.

Ostani zdrav!

Tvoj brat Ciril.

vovakov, toplo pozdravlja rusko mornarico in odkrito počasti zaveznike. Duma izraža trdno zaupanje, da se dosežejo veliki smotri sedanje vojske in izraža neupogljiv sklep ruskega ljudstva, da nadaljuje boj, dokler se ne vsilijo sovražniku pogoji, ki zagotove mir in obnovitev prava in pravice.

Hrabri Hrvati.

Desetnik Božo Čubrilović in Simeon Dukić, oba od bosensko-hercegovskega pešpolka številka 2, sta bila poslana na patrolo. Neustrašeno sta napadla sovražnikovo zasedeno pristavo in ujela 16 Rusov. S tem smelim činom sta sledečemu lastnemu oddelku omogočila, da je že zmedenega sovražnika napadel in osvojil postojanko. Oba vojaka sta prejela srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda.

Poddesetnik Petar Kokot od bosensko-hercegovskega pešpolka številka 2 se je odlikoval povodom nekega napada. Njegova osebna hrabrost, energično vodstvo, navdušenje moštva k hrabremu prodiranju in smotrenemu streljanju, vse to je bistveno pripomoglo, da se je v stotniji ohranil dober duh ter dosegel uspeh. Dobil je srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda.

Četovodja Ivo Mijatović in Bečir Šabić, oba bosensko-hercegovskega pešpolka številka 2, sta se odlikovala ob neki priliki, ko je stal polk nasproti dvakrat močnejšemu sovražniku. Oba četovodji sta svoje roje neumorno podžigala k vztrajnosti in prodiranju. S svojo neustrašenostjo in hladnokrvnostjo sta potegnili za seboj moštvo ter tako pripomogla, da se je potolkel sovražnik kljub njegovi premoči. Oba je bila podeljena srebrna hrabrostna svetinja I. razreda.

Desetnik Ibrahim Čelalić in Rudolf Dolenšek ter infanteristi Dimiter Gvozdenović, Stojić, Maksinović in Nikola Moravec, vsi bos.-herc. pešpolka številka 2, so se odlikovali o priliki nekega napada. Bošnjaki so se borili v nekem gozdu proti dvakrat močnejšemu sovražniku. S svojim osebnim junaštvom so navedeni peteri vojaki vzpodbudili svoje tovariše k brezobzirnemu navalu proti sovražniku in tako bistveno pripomogli k končnemu uspehu stotnije. Vseh pet je prejelo srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda.

Četovodja Ivan Crljen in loveca Mijo Borovac in Stamberger, vsi od 31. lovskega bataljona, so se vedno odlikovali z zgledno neustrašenostjo. Ob neki priliki so zašli čisto blizu sovražne postojanke, tako da se je rešitev zdela čisto nemogoča. Rusi so lovce pozvali, da se udajo. Kot dobri vojaki so lovci odgovorili s tem, da so otvorili ogenj in končno srečno ušli ujetništvu. Vsi trije so bili odlikovani s srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda.

Junaštvo 87. pešpolka.

V graških listih čitamo: G. Ervin Petriček, praporščak 87. pešpolka, piše 29. pr. m. s severnega bojišča. Včeraj se je naš polk izredno hrabro boril. Od vsega začetka je bil to najčastnejši dan, ki ga je doživel naš polk. Dne 27. pr. m. sem se prostovoljno javil za patroljsko službo. Treba je bilo doznati, če se pomikajo večje sovražne čete proti naši fronti. Ob 7. uri zvečer sem odšel s štirimi možmi skozi žične zapreke, korakal v dolino, da bi dospel

Uš v vojni.

Uš v vojni — kakšen komičen kontrast. Kaj ima vendar ta majhna živalica opraviti v ogromni vojni, kakor je svet še ni videl in proti kateri so bile vojne Aleksandra Velikega in Napoleona zelo neznatne? Toda ne podcenjujmo male uši! Ravno najmanjši, mikroskopični stvori so najhujši sovražniki človeštva, hujši nego dreadnoughti: bacili nalezljivih bolezní. Tudi uš je sovražnik, ki se ne sme podcenjevati, je zagrižen sovražnik, ki povzroča vojakom marsikatero bridko urico. Je pa obenem uš tudi soudeležena v vsaki vojni in ima v vsaki vojni svojo posebno zgodovino. Zato je zanimivo, če se nekoliko pobrskamo po tej ušni zgodovini.

V sedanji vojni nadleguje uš posebno naše in ruske vojake na vzhodnem bojišču. Ima pa ta sovražnik to dobro lastnost, da se nepristransko zajeda v prijatelja in sovražnika. Če pa pogledamo v zgodovino, vidimo, da muke, ki jih trpe vojaki v sedanji vojni zaradi ušivosti, niso nič proti onemu, kar so delale uši v prejšnjih vojnah, posebno v Napoleonovi vojni leta 1812. Tedaj so bile ruske uši pravi pravcati pogrom za cele polke Napoleonove armade. Württemberski poročnik Suckow in drugi so opisali nemile učinke teh za-

Nemški tren se pelje skozi mestce Neufchatel ob Aisni.

do sovražnih višin, ter smo potem hodili še do polnoči. Plazili smo se na zahodni strani gozdnatega dolgega gorskega slemena. Od sovražnika sem videl samo neko patroljo in poljsko stražo. Z ozirom na dolgo pot, ki smo jo prehodili, je bilo to zadostno znamenje, da ima sovražnik tu le majhne moči. Ko sem dosegel cilj svoje poti sem ležal še celo uro v globokem snegu, da bi opazoval. Vse je bilo mirno in zato je bila pot v dolino, ki loči obe postojanki, popolnoma brez nevarnosti. Pri naših poljskih stražah smo se odpočili ter sem si hotel skuhati še kavo. Četovodja je v svoji posodi že raztalil sneg, ko je levo od nas padlo nekaj strelcev. Mislim sem si: »Ervin, pojdi raje, zaradi kave se ne boš spuščal v kako razpravo.« Rabil sem še celo uro, da sem dospel do naše postojanke. Tukaj so bili zelo začudeni zaradi moje mirnosti, kajti ujetniki so izpovedali, da koraka proti našim postojankam šest sovražnih polkov, ter da so se že ustavili v C. Na vsezgodaj je bil določen glavni napad. Kakor se je izkazalo, je bilo vse resnica. Na drugo, vzhodno stran gorskega slemena je prikorakalo šest sovražnih polkov. Ko sem sporočil uspeh mojega patroliranja, sem se vlegel na slamo. Ko sem se zbudil, sem že čul sumljivo pokanje. S početka nisem temu pripisoval nobenega posebnega pomena, toda kmalu sem čul, da je bojna črta sosednjega polka prebita. Misel, da bi postojanka, ki je veljala tri tedne dela, padla že prvi dan, je vplivala name grozno. Toda 87. pešpolk je bil še tu! Polk se je obrnil na desno in naskočil Ruse, ki so bili na višini. Sijajen uspeh! 600 ujetnikov! Pred našo postojanko je bilo vse črno mrtvih in ranjenih Rusov. Naš polk je imel le majhne izgube. Novinci so se zelo hrabro držali. Danes jutraj je prišlo k nam že okoli 200 ruskih ujetnikov.

Razgovor z baronom Skoda o naših topovih.

Vodja Skodinih tvornic topov baron Skoda se je te dni, kakor poročajo časnikarji, izjavil sledeče: Predvsem bi vas utegnilo zanimati, kako stoji z ogrsko tvornico topov, tembolj, ker je v času svetovne vojne postala artiljerija zelo hitro popularna. Veseli me, da vam morem sporočiti, da bodo dela končana nekako v juliju in mi bomo imeli v Györu tvornico, ki se bo smela primerjati z vsako drugo tvornico Evrope. Kajti v koncepciji izvrstno načrtana, v izvedbi velepotezno iz-

jedalcev v oni dobi, ki so bili prava »egiptovska nadloga« bojujočih se vojska.

Jako deprimujoče je vplivala večna srbečica na vojake, ker jim je bilo nemogoče spanje pri stražnih ognjih. Po velikem naporu je vojaku spanec najnujnejša potreba. Sedaj naj si pa človek pomisli skraj do smrti izmučenega vojaka, ki zaradi uši ne le ne more zaspati, temveč tudi zadremati. Neki častnik je opazil, da ima vse telo ogrizeno po teh zajedalcih. Neki drug francoski častnik si je pri praskanju izpraskal kos mesa z vratu in bolečina, ki mu jo je prizadevala ta rana, se je zdela mučeniku prava olajšava. Za časa Napoleonovih vojsk so bile razmere take, da je bila telesna čistost sploh nemogoča in mrčes se je pomnožil tako, da se ne da niti popisati. Tedaj ni nihče ušel ušem, pripoveduje Constant, Napoleonov komornik. Uši niso imele niti pred »gospodom sveta« respekta in so neumiljeno žrle francoskega cesarja.

Zal je zdravniška veda tedaj smatrala nekako pod svojo častjo, da bi se bavila s tem mrčesom. V zdravniških poročilih o oni vojni nahajamo malo poročil o zatiranju ušjega pogroma, dasiravno ga je vsak udeležnik napoleonske vojne čutil le prekruto na svoji lastni koži.

Italijanski vojaki v Valoni.

delana, združuje od vsega početka vse kreposti mogočne tovarne, kakršne morejo izkazati le malokatera podjetja, kajti večinoma so bila pričeta kot mala in so se le polagoma povečala in razširila. Zato so torej nekako skupaj skrpana ter jim vsled tega primanjkuje primerne razdelitve in praktičnega pregleda. Ogrska tvornica topov obeta biti v vsakem oziru vredna zanimivost. — Vprašate me, ali moremo še v teku vojne pričakovati od strani naših sovražnikov kakih presenečenj na polju topničarstva? V to jaz mnogo ne verujem. Vsaka bojujoča država je primeroma precej stremila za tem, da čimprej uveljavi vso svojo moč, silo in jakost. Ni osebna častilakomnost, zato pač lahko rečem: objektivno je, ako smatram naše 30-5 možnarje kot najvažnejšo moč naše artiljerije. Možnar je bil izpočetka mišljen kot lahko prenesljiv, na vseh cestah in potih gibljiv top. Kljub svoji ogromni, nevzdržljivi sili, svojemu neprekosljivemu učinku se lahko spravi kamorkoli se hoče. Izprva je bil mišljen kot oblegovalni top in je kot tak — kakor znano — svojo nalogo izborno vršil. Danes stoji pa tudi na severnem bojišču v strelnih jarkih in deluje s svojo uničujočo silo proti četam, in sicer z najboljšim uspehom. Rusi beže prestrašeni pred njegovo močjo in učinkom. Na poti more možnar premagati tudi manj prehodne kraje. Ne rabi nobene železnice, ni navezan na nobeno progo, pred očmi sovražnih letalcev izgine v terenu ter je kmalu za boj pripravljen. Sovražniki so vedeli o njegovem obstoju takoj ob začetku vojne. Ako bi imeli Francozi namen, izdelati našim podobne možnarje, bi bili izvedbo svojega načrta komaj gotovi, kajti za to bi rabili pod pogojem, da gre vse gladko izpod rok, v najboljšem slučaju dvanajst do petnajst mesecev, in sicer ako bi hoteli izdelati samo nekaj za boj sposobnih možnarjev. In to bi bilo v tem slučaju brzkone že prepozno. Zato tudi ne verujem na nikako presenečenje te vrste od strani naših sovražnikov. — Končno je Skoda tudi poudarjal, kolikega pomena je z ozirom na sedanji položaj, da se ni ogrska tvornica topov ustanovila s sodelovanjem angleške tvornice Wrekers, kot se je nameravalo pred petimi leti. Angleška tvrdka je imela brzkone namen, poizvedeti na ta način, kaj se pri nas in v Nemčiji namerava ukreniti na polju artiljerije.

Cesarjevo pismo otrokom.

List »Alpenländische Bote« priobčuje naslednje cesarjevo pismo otrokom: »Če se ob robu groba v tako resni uri obračam na Vas, ljubljene otroci,

se to zgodi iz več razlogov. Bili ste vedno moje veselje, moja tolažba, da, v težkih časih mojega dolgega življenja mnogokrat edina tolažba in edino veselje Vašega cesarja in kralja. Kadar sem Vas videl, me je zopet objel žarek v resnici mojega življenja. Vi, otroci, ste najbližji srcu Vašega cesarja in kralja, cvetke moje države, dika mojih narodov, blagoslov njihove bodočnosti. Toda ne samo Vašemu cesarju in kralju ste najbližji, marveč še nekemu drugemu, pred katerim so tudi najmočnejši tega sveta le slaba stvar — Bogu našemu Gospodu; v Vaših očeh še odseva luč stvarilnega jutra, krog Vas sta še raj in nebesa. Bog je vsemogočen. V njegovih rokah je usoda vseh narodov. Njegovi volji se vse klanja, po njej se ravnajo pota zvezd in ljudi. Da bi ta vsemogočna božja roka Avstro-Ogrsko varovala in ohranila in ji dala zmagati njene mnogotere sovražnike in se v zmagi okrepiti v čast in slavo božjo, — to je edino, kar želim po svojem bolesi polnem življenju. To je bila moja želja, ko sem mlad in poln nadev zasedel prestol svojih očetov. To bo moja želja, ko mi bo — morda kmalu — na umirajočih ustnicah zamrla beseda zadnje ljubezni in skrbi za moje dežele, za moje narode. Bog vse vodi, vodi kakor sam hoče. Ljudje razen Njega in brez Njega ničesar ne premoremo. Ker ste Vi, otroci, najbližji Bogu, Vas prosim Vaš cesar in kralj, molite, da nas On blagoslovi in naši stvari nakloni svojo milost. Bog usliši molitev nedolžnih, ker jih ljubi, ker v njih spoznava svojo podobo. Zato ne nehajte moliti s povzdignjenimi rokami. Vi mali in najmanjši! Ako otroci v državi molijo za svojo domovino, vem, da naša zvezda jasno sveti. Potem bodete sodeležni zmage in časti avstro-ogrskemu državi. Kajti Vi ste našim zastavam in naši vojski izprosili božji blagoslov. Otroci, ne pozabite države, kateri pripadate na zemlji, in Vašega starega cesarja!«

Gniloba v Franciji. — Zopet velik škandal.

Iz Genove pišejo 6. t. m.: V Parizu vlada veliko ogorčenje, ker se je Desclaudovi znanji Bechof omogočil beg, namesto da bi jo bili zaprli. »Figaro« poroča, da sta se v četrtek pred njeno stanovanje pripeljala dva policaja v avtomobilu, dva pa na kolesih. Dva policaja sta zastražila voz, dva pa ostala pri avtomobilu. Tedaj se prikaže iz veže težak z velikim zelenim kovčgom, ki ga postavi na avtomobil. Zbralo se je takoj precej ljudi, ki so mislili, da odpeljejo Bechofovo v preiskovalni zapor in se veselili. Toda ko so prinesli na

Energičneje pa so preganjali ušivost — »pedikulozo« — v nemško-francoski vojni leta 1870—1871. Tako poroča Weiland, da je bila prva skrb zdravnikov, ki so dobili ranjenca v svoji vrste, da so ga rešili uši. Ranjenca so na posebnem, za to določenem kraju slekli, temeljito očistili, če je bilo mogoče, ga okopali v topli vodi in ga potem oblekli v čisto perilo in prenesli v bolnišnico. Vso obleko so prenesli na prosto in tam se je začelo temeljito uničevanje uši.

Delalo se je to na poseben način. Pripravljen je bil pet čevljev širok in prav tako visok lesen zaboj, pokrit s pokrovom in zunaj dobro oblepljen z močnim modrim papirjem, da bi bil tako neprodušen. Na dno zaboja so nalili bencina in so naložili potem vrsto perila, ki so ga tudi polili z bencinom. Ko je bil zaboj poln, so ga pokrili, kolikor mogoče dobro s pokrovom. Uši so ostale tako 72 ur pod učinkom bencinovitih parov. Ko so vzeli perilo iz zaboja, je bilo na dnu na debelo mrtvih uši, ki kakor tudi drugi podobni majhni organi ne morejo živeti v bencinovem hlapu. Tako se uničuje mrčes v perilu tudi z desinfekcijskimi in sterilizacijskimi pripravami. V miru se seveda ni treba bati takih zajedalcev in čistost je proti njim najboljša medicina.

Toda ni bilo vedno tako. Bili so časi, ko so uši razvijale pravo grozo. Najstrašnejša smrt, prava legendarna smrt, ki je mogla zadeti ljudi kot strašna božja kazen, je bila smrt po ušeh: uši so jih snedle. Take smrti so baje umrli Herod, Sulla in Filip II., kralj španski. Kakor pri Herodu, se je ta smrt smatrala tudi pri Filipu II. za kazen božjo. Prej se je mislilo, da to strašno bolezen, phthiriasis imenovano, povzroča neka posebna vrsta uši, tako imenovane »bolniške uši«, ki se množe strahovito hitro. Toda te vrste uši ni, temveč je navadna uš, ki se ob posebnih pogojih in okoliščinah razmnožuje posebno naglo, tako zelo, da dobesedno pokriva vse bolnikovo telo, da se zajeda pod kožo v praskah in ranah in se potem ni čuditi, da je bil pogled na take bolnike tako grozen, da zgodovina navaja tako smrt kot najstrašnejšo. Kako je bilo mogoče, da je mogočni španski vladar Filip II., ki ni bil nikdar v vojni, mrl take smrti, je težko umlji-vo. Pač je morala tu igrati precejšnjo vlogo etiketa, ki ni dovoljevala primernega zdravljenja in pa nevednost tedanjih zdravnikov. Ne smemo namreč pozabiti, da je v tedanjem zdravništvu igralo veliko vlogo tudi babjeverstvo.

avtomobil že drugi in tretji kovčeg, se je ljudem začela svitati resnica. Policaji so hoteli ogorčene ljudi razgnati, a niso mogli. Končno se pojavi iz hiše Bechofova z gostim pajčolanom na obrazu. Neka ženska zakliče: »Tatica! Sramota, da se ji dovoljuje pobegniti!« Policaji so postali nervozni, v tem se je pa avto že jel pomikati. Dva policaja sta hitro sedla vsak na eno

stran Bechofove, dva sta avtomobilu sledila na kolesih. Kje je sedaj ta »dama«, ki je Deschadue pomagala zapravljati državni in vojaštvu ukradeni denar, vedo samo njeni ožji prijatelji. Bechofova izjavlja, da je bolna in da je pobegnila zato, ker je Delahaye pisal pravosodnemu ministru razloge, ki govore proti temu, da bi jo zaprli.

ruskih napadov čezdalej manjša. Naše čete so zaradi tega opustile defenzivo in pričele za ofenzivo. Čeprav so Rusi tukaj zbrali štiri armadne zbre, vendar se že čuti, da bo končni uspeh naš.

OGROMNE RUSKE IZGUBE PRI DUKLI.

Budimpešta, 10. februarja. Iz bojev za prelaz Duklo poročajo: V bližini gališke meje leže nakopičena trupla ruskih vojakov. Pred postojanko ene same naše divizije smo našli 973 mrtvih. Ena naših divizij je te dni ujela 1009, neka druga pa 1500 Rusov. Pri napadu ene ruske divizije je ostalo od treh polkov le še 600 mož. Ujetniki pripovedujejo, da je 198. ruski polk popolnoma uničen. Naše izgube so zelo majhne. Danes opoldne so Rusi zopet napadli, vendar so bili ti napadi že veliko slabši. Tukajšnje poveljstvo cenil ruske izgube na mrtvih in ranjenih na 3000 mož.

NAŠI USPEHI V PRELAZU DUKLE.

Budimpešta, 10. februarja. »Pesti Naplo« poroča s karpatskega bojišča: Rusi napadajo že več dni silovito naše postojanke v prelazu Dukla. Odločni in ljuti napadi so bili vedno uspešno odbiti. Ruske izgube so resne. Včeraj so prisilili naši topovi sovražnikove baterije, da so morale utihniti. Vreme se je izpremenilo. Danes močno sneži. Mraz odnehava.

RUSI V KARPATIH.

Budimpešta, 10. februarja. »A Nap« poroča: V Homonno dovažajo vedno ranjence. Ruskih ranjencev dohaja več, kakor zadnje dni. Rusi so tu zelo močni in presega njih sila štiri armadne zbre. Boj, ki se bje že sedem dni, se nagiba nam ugodno. Številna ruska premoč je izginila, njih artiljeriji primanjkuje streliva.

TEŽAVNI BOJI V KARPATIH.

Karpatke pokriva debel sneg. Premikanje čet je navezano izključno na dolinska pota. Ti pohodi so združeni z velikimi težavami, razvoj k bojem je zelo oviran in hud mraz v gorovju otežuje četam, da bi zapustile svoje dobro opremljene pozicije.

Sovražnik pritiska z zelo znatnimi četami proti prelazu Dukla in zbira neprestano nove čete. Na ostali dolgi fronti se nahaja v izvrstno utrjenih postojankah, katere je zelo težko zavzeti. Te okoliščine zavlačujejo vsa podjetja naših in nemških čet, ki se z najhujšimi napori bojujejo v skrajno severni Ogrski. Uspehi, ki jih menjajoč se dosežata obe stranki, so po večini lokalnega pomena. Večje operacije so nemogoče, dokler bodo vladale sedanje vremenske razmere. Biti moramo zadovoljni, če se posreči, ne da bi oslabili naše ostale fronte, Ruse korak za korakom potisniti iz obmejnega gorovja in obenem odbiti poizkuse sovražnika, da bi vdrl na Ogrsko.

VREME V KRAKOVU.

»Nowa Reforma« piše: Po kratki ostri zimi se je začelo dne 7. t. m. popoldne južno vreme. Dne 8. t. m. se je temperatura že tako zvišala, da se je sneg začel naglo tajati. Zopet je nastopilo vlažno megleno vreme. Zdi se, da je stroga zima že minila.

RUSKO PREBIRANJE V GALICIJI.

Dunaj, 10. februarja. Več poljskih listov poroča, da nabirajo Rusi med prebivalstvom osvojenih krajev rekrute. Prebiranje se je vršilo že v decembru. Že prej so prebirali v okrajih Stanislava, Kolomeje in Nadworne. Po nekem poročilu iz Drohobicza so uvrstili v rusko armado vse delavce, ki so delali v petrolejskih čistilnicah.

IZ RUSKE POLJSKE.

»Glos Narodu« (9. t. m.) piše: Varšavski mešan Prašek je na svojem potovanju obiskal veliko poljskih krajev in mest. Povedal je, da je v Čenstohovi veliko pomanjkanje živil. V vielunskem okraju so vsa polja uničena. V sieradzskem okraju so skoraj vse vasi požgane; prebivalci so se zatekli v sosednja mesta. V mnogih vaseh prebivajo ljudje v podzemskih jamah. Cela pot od Vieluna do Čenstohove je močno utrjena. — V Plocku, ki je večkrat menjal gospodarja, je sedaj mirno. Vsi uradi poslujejo; vse šole so odprte. Le od časa do časa se v mesto slišijo topovi od Bzura in z onstran Visle. Ljudstvo je tega vajeno in se ne vznemirja.

Varšavski »Tygodnik Ilustrowany« piše, da so poljske vasi popolnoma uničene. Mali kmetje bodo katastrofo lažje prenesli, kakor naprednejši kmetje in večji posestniki, ki imajo v posestvih investiranega več kapitala. Uničene so gospodarske organizacije. Ruska vlada bo morala pomagati.

K BOJEM NA RUSKEM POLJSKEM.

Krakov, 10. februarja. »Nowa Reforma« posnema iz varšavskih listov, da je bilo v zadnjih težkih bojih na Poljskem uničenih veliko krajev, dalje velika posestva kneza Radziwila Nieborowa s cerkvi vred, potem Wola Szydłowiecka, vele-

posestvo Humin grofa Sobanskega, vas Hojno in veliko drugih.

ZASEDNA MESTA NA RUSKO-POLJSKEM.

Poznanj, 10. februarja. Dosedaj je nemška uprava na Rusko-Poljskem vpeljana v 15 mestih. Sedež glavne uprave je zaenkrat še v deželni hiši v Poznanju. Načelnik uprave je pl. Brandenstein.

× × ×

DESORGANIZACIJA V RUSKI ARMADI.

Tešinske »Wiadomosci Polskie« so prinesle dopis iz Piotrkova in Opočna. Iz obeh dopisov je razvidno, da je disciplina v ruski armadi zelo omajana. V ruski sanitetski službi je velik nered. Preskrba z živili zelo slaba. V Piotrkovu je bila znatna lakota, dasi so bile na kolodvoru nakopičene velike zaloge živil. Ruski častniki, ki so kupovali živila za vojsko, so si dali napraviti pobotnice za višje svote, kakor so jih v resnici plačali. V opočinski okolici so ruski vojniki agitirali proti židom in plemičem. Ob umikanju ruskih čet so se pokazali veliki neredi v ruski armadi. Ljudstvo je veselo, da je rešeno Rusov. Avstrijske poljske legije so si pridobile že dosti tal, posebno v mestih in med delavstvom.

× × ×

500 MILIJONOV RUBLJEV IN 40 MILIJONOV FUNTOV ŠTERLINGOV RUSKIH ZAKLADNIH NAKAZNIC.

Petrograd, 10. februarja. Carjev ukaz pooblašča finančnega ministra, da izda za 500 milijonov rubljev zakladnih nakaznic s šestmesečno dobo in 5% obrestovanjem, poleg tega pa še za 40 milijonov funtov šterlingov zakladnih nakaznic z angleško valuto.

Kaj zahteva Japonska od Kitajske.

Milan, 8. februarja. Posebni poročevalec »Corriere della Sera« poroča iz Petrograda: »Ruskoje Slovo« prinaša brzojavno iz Pekina sledeče japonske zahteve: vrnitev Port-Artura in Dalnjega se podaljša za 99 let; podaljša se tudi rok zapadlosti južno mandžurske železnice; svoboda in pravico za japonsko trgovino na Kitajskem kakor tudi pravico pridobivati kitajska zemljišča; južnovzhodna Mandžurija in Mongolija prideta pod izključno območje japonskega vpliva; neomejena koncesija za železnico Šantung in ono gorovje, kjer se nahajajo rudniki; v kitajsko armado in mornarico pridejo za učitelje japonski častniki; japonski svetovalci se prideliijo finančnemu, naučnemu in prometnemu ministrstvu; v šole, kjer se že poučuje tuje jezike, se uvede japonsčina.

Japonska je tudi zahtevala, da se Kitajska v slučaju notranjih nemirov obrne za vojaško pomoč na Japonsko, ki bi skrbel za nedotakljivost miru in reda v republiki.

Takoj se sprevidi, da zgorajšnje zahteve pomenjajo konec kitajske neodvisnosti. Listov poročevalec se je zato informiral pri petrograjskem japonskem poslanstvu, kjer so mu odgovorili s pravo orientalsko zvitostjo in dvoumnostjo: »Poročilo ne prinaša novih zahtev, ki bi otežile razmerje med Kitajsko in Japonsko. Poročilo bo morda zelo pretiravalo važnost japonskih zahtev, zato jih ni treba slikati kot odkritja. Gre se samo za novo prijateljsko razpravljanje o zahtevah, ki jih je Japonska že svoj čas stavila Kitajski.«

Vojni davek v Švicli.

Za delno pokritje stroškov za vzdrževanje armade v vojnem stanju je švicarski zvezni svet predlagal, da se sprejme nov ustavni člen, s katerim se zveza pooblašča, da naloži enkratni direktni vojni davek na premoženje in zaslužek. Davčni postavki je pri naturnih osebah progresiven in znaša 1 do 15% od čistega premoženja in pol do 8% čistega zaslužka. Pri akcijskih in komanditnih družbah znaša davčni postavki do dividendi 2 do 10% vplačanega akcijskega kapitala, rezervnih fondov in drugih zakladov ter 1/2 do 2 1/2% od nevplačanega akcijskega kapitala. Pri zadrukah znaša davčni postavki 8% čistega dobička. O sklepu zveznega sveta ima glasovati ljudstvo in stanovi.

Boji na zahodu.

Nemško uradno poročilo.

Manjši nemški uspehi v Argonih ir Vogezih.

Berlin, 10. februarja. Veliki glavni stan: Ne glede na manjše uspehe, ki se jih doseglo naše čete v Argonih, na za-

Naši boji za osvoboditev Karpatov in Bukovine.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Bukovina do Suczawe očiščena Rusov. — Boji v Karpatih se nadaljujejo.

Dunaj, 10. februarja. Uradno se razglša: Splošen položaj na Poljskem in v zahodni Galiciji je neizpremenjen.

Boji v Karpatih še trajajo.

Bukovina je do Suczawe očiščena sovražnika, ki se na nekaterih krajih v begu umika. Z nepopisnim veseljem pozdravlja prebivalstvo naše prodirajoče čete.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

× × ×

Suczawa teče v ovinkih od zahoda proti vzhodu in se sevedno od Radavca obrne proti jugovzhodu. Bukovino deli v dva dela: severni in južni. Južni del je sedaj že očiščen Rusov. Sedanji vojni položaj nam daje upanje, da bo tudi severni del Bukovine kmalu prost Rusov.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Boji ob vzhodnopruski meji.

Berlin, 10. februarja. Veliki glavni stan: Osamljeni spopadi ob vzhodnopruski meji se razvijajo tuptat od bojev večjega obsega. Njihov potek je povsod normalen.

Na Poljskem desno in levo od Visle ni nobene izpremembe.

Najvišje armadno vodstvo.

NAŠE ČETE VKORAKALE V SUCZAWO. — RUSKI GENERALNI ŠTAB ŽE IZVEN BUKOVINE.

Budimpešta, 10. februarja. »Pester Lloyd« poroča iz Burdujenija: Včeraj opoldne ob 11. uri so naše čete vkorakale v Suczawo med nepopisnim veseljem prebivalstva, ki se je po cestah objemalo in poljubljvalo. Rusi so se popolnoma umaknili proti Črnovicam in so pustili v Radavcu 200 mohamedanskih vojakov. Iz Črnovic poročajo, da je ruski generalni štab preložen v rusko Nowosielico.

RUSI IZPRAZNILI RADAVC IN SUČAVO.

Budimpešta, 10. februarja. »Az Est« poroča iz Dorne-Watre: Rusko umikanje je podobno pravemu begu. Po došlih poročilih so Sučavo Rusi ravnokar izpraznili. S tem so naše čete prodrle že 120 km v Bukovino. Smer ruskega bega so Črnovice. Prebivalstvo sprejema povsodi naše čete z nepopisnim veseljem. Zelo čudno in obenem zadovoljivo je, da so industrijska podjetja med Sučavo in Dorno-Watro ostala nepoškodovana. Vsak je mislil, da bodo Rusi ta več milijonov vredna industrijska podjetja uničili. Uradništvo teh tovarn, ki je bilo preje na meji, se je vrnilo v svoja stara bivališča. Osvoboditev Bukovine je napravila na obmejno rumunsko prebivalstvo globok vtis.

Budimpešta, 10. februarja. »Az Est« poroča iz Burdujenija: Da bi se Rusi izognili morebitni obkolitvi, beže na vse strani in zaporedoma izpraznujejo pred zmagovitimi avstrijskimi četami zavzete občine in mesta. Naše čete so naše povsod v izpraznjenih krajih zmznjene ruske vojake. Rusi so odpeljali cel železniški voz mrtvih vojakov proti Sučavi. V soboto zjutraj je zapovedal poveljujoči ruski general, da se Sučava izprazni, naker je vojaštvo pričelo odpeljavati vojni material. Od nekaterih prebivalcev so z grožnjami zahtevali denar, katerega so tudi dobili. Prebivalstvo, ki se je zateklo v gorovje, se je podalo v nedeljo nazaj v Sučavo. Bežeči Rusi so ravnokar zapustili tudi Radavc.

NAŠE ČETE V BUKOVINI ZASLEDUJEJO POTOLČENE IN BEŽEČE RUSE.

Budimpešta, 10. februarja. »Az Estov« poročevalec piše iz Bistrice: O novem bukovinskem bojišču morem zopet poročati. Rusi so po svojem porazu na črti od Šipota do Seletina na begu bili razdeljeni na dva dela. En del teh čet beži v smeri čez Frazin, Zgornje Vikovo, Bilka proti Radavcu, drugi del beži v severni smeri čez Ušcije—Putila proti Wiznici in v sosednji kraj Kutj, ki pa leži že v Galiciji. Drugi del, ki je bil nedavno pri Kimpolungu potolčen, se umika v smeri Gurahumora. Naše čete so podnevi in ponoči večkrat pobitemu sovražniku neprenehoma za petami. Beg Rusov je tako mrzlično hiter, da se pri najboljši volji ne more imenovati

taktično umikanje. Posledica tega bega je ta, da naše čete vsak dan v masah ujamejo ruske zadnje čete in da pade vsak dan zelo veliko streliva v naše roke.

SODBA O NAŠIH USPEHIH V BUKOVINI.

Berlin, 10. februarja. (Kor. ur.) Listi opozarjajo na važnost avstro-ogrskih uspehov proti Rusom v Bukovini in na težkoče ljutih bojov v Karpatih, ki stavijo najvišje zahteve nemškimi in avstro-ogrskimi četam.

RUSI SE ŽE PRIPRAVLJAJO NA ODHOD IZ ČRNOVIC.

Budimpešta, 10. februarja. »Budapesti Hirlap« poroča iz Bistrice: Splošen položaj daje upanje, da bodo Rusi Bukovino večji del izpraznili. Deželni predsednik in več drugih uradov se je že vrnilo v južne dele Bukovine. Iz Črnovic prihajajo poročila, da se tamošnje ruske oblasti že pripravljajo na odhod.

BOJI NA ČRTI POJANICA—PUTNA.

Budimpešta, 10. februarja. Bukareški listi poročajo, da se na črti Pojanica—Putna (zahodno od Radavca) v Bukovini vrše med avstrijskimi in ruskimi četami obupni boji.

HUDI BOJI V BUKOVINI.

Bukarešt, 10. februarja. Dopisnik lista »Seara« poroča iz obmejne rumunsko-bukovinske postaje Mihailim: Zadnje dni so se vršili trdovratni boji med Poljanco in Valeo—Butnei, kjer so bili Rusi na vseh črtah poraženi in potisnjeni nazaj do Wame. Rusi so izgubili veliko tisoč mrtvih in ranjenih, kakor tudi veliko vojnega materiala. Položaj Rusov je zelo neugoden.

× × ×

RUSKA OFENZIVA PRI DUKLI IZ JALOVJENA.

Dunaj, 11. februarja. Vojni poročevalci brzojavljajo: Ruska ofenziva v prelazu Dukle je s težkimi izgubami zionljena. Rusi so pri Felsövzhözu izgubili več tisoč mrtvih, ranjenih in ujetnikov. Pri odbitem napadu na Lipno dne 28. januarja so pustili 1500 mrtvih in ranjenih ter 1600 ujetnikov, med njimi dva podpolkovnika. Pri odbitem naskoku na višino Kartelik 3. in 4. t. m. so imeli Rusi 1500 mrtvih in ranjenih. Naše čete so pri tem ujele 1009 Rusov. Vsled tega je ruska črta potisnjena do gališke meje, samo pri duklanskem prelazu sega še nekoliko na ogrsko stran.

BOJI NA 500 KM DOLGI FRONTI.

Dunaj, 10. februarja. Vojni dopisnik »N. W. Tagblatt« poroča: Položaj na poljskem in zahodnogališkem bojišču je za nas ugoden. Naša ofenziva v Karpatih in Bukovini napreduje. Naše armade, deloma pomešane z nemškimi četami, se uspešno bojujejo na 500 km dolgi fronti.

RUSKA POROČILA.

Milan, 10. februarja. Ruski listi poročajo: V Karpatih se vrše boji le na nekaterih točkah. Rusi so na svojem desnem krilu pri Dukli in v središču na boljšem, na levem krilu so se pa morali umakniti. Glavne sile Avstrijcev in Nemcev napadajo že več dni ruske postojanke v Beskidih.

»Nowoje Wremja« piše: V uradnem ruskem poročilu se priznava, da je rusko vojno vodstvo sklenilo umakniti ruske čete iz Karpatov, da zavzamejo ugodnejše postojanke. Avstrijske in nemške sile, ki tu operirajo, so premočne, da bi imele ruske operacije kaj upanja na trajen uspeh.

SREČNI USPEHI NA PRELAZU DUKLA.

Budimpešta, 9. februarja. Posebni dopisnik lista »Pesti Hirlap« poroča s severnega bojišča: »Najznamenitejšo točko ljutih bojov v Karpatih tvori važna bitka, ki divja že šest dni v odseku Dukla. Naše čete so dosegle že znatne uspehe: niso samo odbile ruskih čet, ki so bile ojačene z rezervami in so skušale prödreti skozi naše črte, marveč so izvršile protinapad ter pridobile že znaten kos ozemlja.«

BOJI OKOLI DUKLE.

Budimpešta, 10. februarja. »Magyaroszag« poroča: Vsled ponesrečenega ruskega napada na Duklo se zdi, da je moč

hodnem pobočju Vogezev pri Bau de Sapt in v gozdu Hirzbach, ni ničesar poročati. Najvišje armadno vodstvo.

Francoska ojačenja v Alzaciji.

Bazel, 10. februarja. Francoski ujetniki izpovedujejo: Zadnje dni zbirajo Francozi v zgornji Alzaciji, osobito pri Belfortu, velika ojačenja. Pri Tannu se zopet bijejo ljuhi artiljerijski boji.

Francosko uradno poročilo.

Geni, 10. februarja. Uradno se poroča z dne 8. t. m.: Med morjem in Oise so se vršili artiljerijski boji, ki so bili posebno pri Guinchy zahodno od La Bassee. Jugozahodno od Carency se nam je posrečilo osvojiti nemški jarek, kojega branilci so bili ubiti ali ujeti. Ob Aisni v Champagni se je s presledki vršil artiljerijski boj. Učinkovanje našega ognja smo na več mestih lahko opazovali. V Argonih je bil odbit sovražni napad pri Fontaine—Madame. V Bagatelle so Nemci dopoldne uvedli hud infanterijski boj, po zadnjih poročilih še držimo svoje postojanke. Poročilo nemškega uradnega komunikeja, da so Nemci vzeli francoski jarek jugovzhodno od Yperna, ni resnično.

Poročilo ob 11. uri zvečer: V Argonih je trajal boj celo noč. Nemcem se je posrečilo najprvo prodreti, zjutraj so pa imeli v rokah le še nekaj delov naše črte, za katere se je ves dan nadaljeval boj.

Protj Parizu.

Stockholm, 10. februarja. Vojaški kritik lista »Times« izjavlja, da je na zahodnem bojišču pričakovati, da bodo Nemci z dva in pol milijona močno armado poizkusili prodreti proti Parizu.

Novi topovski boji ob belgijski obali.

Rotterdam, 10. februarja. »N. R. Courant« poroča, da so se južno od Ostende ob belgijski obali pričeli novi hudi artiljerijski boji.

Nevtralnost Italije rešila Francijo.

Milan, 10. februarja. »Perseveranza« razmotriva o snubitvi Rusije za Italijo odkrito, da je bila nevtalnost Italije Franciji. Ako bi bila morala Francija postaviti čete na italijansko mejo, bi ne bil Joffre proti nemškemu navalu ničesar opravil.

Ujeti Garibaldinci.

Berolin, 11. februarja. Italijanski listi poročajo, da namerava Nemčija v Argonih ujeti Garibaldince izročiti Italiji.

Pomnožitev angleških mornarjev.

London, 10. februarja. Dne 8. februarja je bil objavljen parlamentarni spis, ki zahteva, da se moštvo mornarice pomnoži za 32.000 mož.

Portugalska razorožuje.

Curich, 10. februarja. »Züricher Ztg.« poroča iz Lizbone: Ministrski predsednik Castro je ustavil vse mobilizacijske odredbe.

Nemiri na Filipinskih otokih.

Newyork, 10. februarja. Na Filipinskih otokih so izbruhnili večji nemiri. (Kratko brzojavko tolmačimo: Japonski se po Filipinskih otokih že dolgo cede sline, kar ves svet ve, dasi to oficijelni japonski krogi tajé. Nemire so najbrže zanetili Japonci. Znano je, da gospodarijo na Filipinskih otokih Združene države, ki so si jih priborile v vojski od Španske.)

Amerika in vojska.

London, 10. februarja. »Daily Telegraph« poroča iz Washingtona, da sklne senatna komisija predlog senatorja La Follette, ki predlaga, naj povabijo Združene države prej ko mogoče posvetovanje nevtalnih narodov za vzdrževanje miru in da se ponudi posredovanje vojskujočim državam. Bodoči spori naj se preprečijo s splošno omejitvijo oboroževanja, s prepovedjo prevažati orožje iz ene dežele v drugo in z nevtaliziranjem gotovih trgovinskih cest.

Podmorska vojska proti Angleški.

BRZOJAVNI PROMET USTAVLJEN. — NEK ANGLEŠKI PARNIK TORPEDI-RAN.

Budimpešta, 11. februarja. »Az Est« poroča iz Rotterdama: Tu vzbuja veliko pozornost dejstvo, da od 8. februarja zvečer do 12. ure opoldne naslednjega dne ni dospela nobena vest Reuterjevega urada. Angleška je bila popolnoma zaprta ter se je prekinil vsak brzojavni promet iz dežele. — »Times« poročajo v posebni izdaji, da je bil potopljen nek angleški parnik s posadko vred. Sodijo, da je to katastrofo povzročil kak nemški podmorski čoln. Zvečer je dospela v Rotterdam prva Reuterjeva vest, ki pa ni prinesla o potopljenem parniku in posebni izdaji lista »Times« nobenih pojasnil.

NEMŠKI PODMORSKI ČOLN NA DELU.

London, 11. februarja. Admiraliteta poroča, da je bilo devet rešilnih čolnov parnika »Oriole« naplavljenih na južnem obrežju Angleške. Batj se je, da je parnik »Oriole« potopil nemški podmorski čoln.

USTAVLJEN IZVOZ ŽITA IZ AMERIKE.

Kolin, 11. februarja. »Svenska Tagbladet« prinaša vest, da je preskrbovanje Angleške z ameriškim žitom v resnici prenehalo, ker je tovarnina za žitne parnike iz Amerike ogromno zvišana.

KONFERENCE V LONDONU.

London, 11. februarja. Kralj Jurij je včeraj sprejel ruskega poslanika grofa Benckendorffa in ruskega finančnega ministra Barka. Francoski zunanji minister Delcassé in francoski poslanik Cambon sta imela pogovor z lordom Kitchenerjem.

RAZBURJENJE V AMERIKI.

London, 10. februarja. »Morning Post« poroča iz Washingtona: Vlada je pričela posvetovanje o nemški papirni blokadi in o uporabi ameriške zastave na parniku »Lusitania«. Zadnje vprašanje bo povzročilo veliko razburjenje. Pričakovati je, da bo rodilo protiangleške govore v kongresu in napade na Anglijo v časopisju, ki je prijazno Nemčiji.

PREBARVANE LADJE.

Stockholm, 10. februarja. Paroplovna družba Sfiithiav je sklenila vse svoje ladje prebarvati s švedskimi barvami. Druge družbe nimajo zaupanja do tega sredstva, ker mislijo, da se Angleška, če se poslužuje nevtalnih zastav, ne bo strašila pred tem, da bi svoje ladje prebarvale s tujimi državnimi barvami.

NEMŠKA BLOKADA ANGLEŠKIH OBAL IN PROMET Z NEVTALCI.

London, 9. februarja. Dozvalo se je, da je danski izvozni urad sklenil, da bo kakor doslej nadaljeval izvoz na Angleško. Tudi glavne nizozemske paroplovne družbe so sklenile nadaljevati tudi po 18. februarju svoje redne vožnje na Angleško in v druge države. Švedske paroplovne družbe naznanjajo enak svoj sklep.

PREKINJENA BRZOJAVNA ZVEZA MED ŠVEDSKO IN ANGLEŠKO.

Kodanj, 11. februarja. (Kor. urad.) »National Tidende« poroča: Kabel velike severne brzojavne družbe med švedsko in Angleško je pri Newcastle prekinjen. Zdi se, da je kabel počil in da ni bil prerezan. Škodo popravijo čez nekaj dni. Rezervni kabel med Anglijo in Dansko ni prekinjen.

ŠVEDI SODIJO, DA SE PREKINE ŠVEDSKA PLOVBA.

Kodanj, 11. februarja. (Kor. ur.) List »Berlinske Tidende« poroča iz Stockholma: Lastniki švedskih ladij sodijo, da preneha vsa švedska pomorska trgovina na Severnem morju, ker zlorablajo Angleži nevtalne zastave.

NIZOZEMSKA PLOVBA.

Haag, 11. februarja. (Kor. ur.) Zunanji minister je prizadete kroge opozoril, da je zelo želeti, naj med vojsko gledajo na to, da sestavljajo posadke tistih ladij, ki obiskujejo nemška pristanišča, izključno mornarji državljani nevtalnih držav.

ANGLEŽI PREIŠČEJO PARNIK »WILHELMINA«.

London, 11. februarja. (Kor. ur.) V poslaniški zbornici je izjavil državni podtajnik zunanjih zadev Neil Prinrose, da preiščejo naloženo blago parnika »Wilhelmina«, ki se nahaja zdaj v Falmouthu.

Veliki delavski izgredi v Ceniceru.

Logrono, 10. februarja. (Kor. urad.) V Ceniceru so stavkujoči rudarji stavkokaze obsuli s kamnito točo. Posredovalo je orožništvo; rudarji so ubili tri orožnike. Miru orožništvo ni moglo vpostaviti. Nevarno je bilo ranjenih 20 delavcev, veliko jih je bilo lahko ranjenih. Pozvali so vojake. Orožniki so zaprlj veliko delavcev.

Poročila iz Italije.

OBOROŽEVANJE ITALIJE.

Graška »Tagespost« poroča iz Rima: Korak za korakom nadaljuje Italija svoje oboroževanje. Sedaj je vno- vilo vpoklicanih 24.000 mož: 12.000 artiljeristov razreda 1888, 7000 alpincev razreda 1881 mobilne milice in 5000 mož razredov 1891, 1892, 1893 in 1894, ki bodo dodeljeni alpinecem. Prvi bodo 60, drugi 45, zadnji pa 40 dni pod orožjem. Razred 1892 še ni bil poslan domov, in druga kategorija razreda 1894, torej preko rekrutnega kontingenta potrjeni, ki niso bili kakor tretja kategorija oproščeni vsled družinskih razmer od vojaške službe, še ni končala svoje službene dobe. Od teh razredov je 140.000 mož pod orožjem. Razred

1895 je bil osem mesecev pred postavno določenim rokom vpoklican, in sicer 1. in 2. kategorija. To je okroglo 150.000 mož. Poleg teh je bilo nadaljnjih 24.000 mož različnih razredov vpoklicanih k orožnim vajam. Danes šteje armada 310.000 mož, mornarica 20.000 mož več kot v normalnem mirovnem stanju. — Kakor poročajo italijanski strokovni listi, jih je med topničarji razredov od 1888 doli med 14 razredi 7, ki novega 77milimeterskega brzostrelnega topa sploh ne poznajo, medtem ko ga razredi 1886, 1887 in 1888 ne poznajo zadostno. Težke topove omenjenih 7 razredov še niti videlo ni. Aktivna armada je oborožena s 77milimeterskimi topovi tipa Krupp in Deport. Kako je s strojnimi puškami, ni znano. Ve se pa, da je bilo meseca junija 1914 rečeno v parlamentu, da so dospeli do tedaj do prve stopnje nabave. »Avanti« piše, da pripade deli vpoklicanih alpincev tretji kategoriji. Kakor znano, imajo alpinci v slučaju izbruha vojne, nalogo, da prvi prekoračijo mejo.

K OTVORITVI LASKEGA PARLAMENTA.

Rim, 9. februarja. Dnevni red prve zbornične seje obsega v glavnem proračun za leto 1914/1915. Točka vladna »naznaila« ni na dnevnem redu.

VOJNI KRUH V ITALIJI.

Rim, 8. februarja. V Italiji tudi tako primanjkuje žita, da nameravajo uvesti vojni kruh. V Rimu so že preizkušali mešati žito z rižem in s krompirjem. Najbolj se je izkazala zmes 50 odstotkov žita in 50 odstotkov riža.

ZBOROVANJE PROSTOZIDARJEV IN IRENTISTOV.

Milan, 10. februarja. V Padovi se je pričelo zborovanje intervencionistiških zvez Italije, kjer so bili posebno prostozidarji in irentistične skupine močno zastopane. Zanimivo je, da so zborovalci sprejeli predlog, ki očitno grozi z revolucijo, če ne bi vlada napovedala vojske. (Vojska in revolucija sta tedaj edini dobroti, ki jih imajo ti ljudje pripravljeni za italijansko ljudstvo, katerega dobri elementi bodo brez dvoma znali prav presoditi tako cinično blaznost. Ur.)

POMANJKANJE PREMOGA V ITALIJI.

Curich, 10. februarja. (Kor. ur.) »Neue Züricher Zeitung« poroča: »Italia« izvaja: V Italiji je vprašanje o preskrbi s premo- gom večje važnosti, kakor vprašanje o preskrbi z živili. Na angleški premog Italije ne more več računati, ravnotako ne more radi velikanskih prevoznih cen računati na ameriški premog. Italijansko industrijo more rešiti edinole Nemčija.

KAKO JE V LIBIJI.

Milan, 9. februarja. »Corriere della Sera« poroča, da so bili napadi domačih vstašev na Misdo, nekaj nad 80 kilometrov od Gariana, z velikimi zgubami napadalcev, katerih je bilo več stotin, odbiti. Iz Sirte se poroča, da je tam mir, čeprav so v okolici tudi uporniki. V Tripolisu je prebivalstvo brez skrbi, ker so vesti, ki dohajajo iz notranosti, večinoma pretirane. Kljub temu pa bo se nadaljevala gradnja obrambnega zidu okoli mesta.

Rim, 9. februarja. »Stefani« poroča, da se je moral stotnik Voglino, ki je drzno prodiral z Jefrena proti Gadames-u, da bi znova zasedel ta okoliš, umakniti, ker ga je zapustilo okolo pol stotine oborožencev, ki so vzeli s seboj tudi orožje in prtljago, menda ker so slišali, da je Gadames zavzelo močno število vstašev. Tudi v Misdi stvari ne stoje ugodno. Kolovodja vstaje je »Sef el Nafer«.

NOVA ITALIJANSKA VELIKA VOJNA LADJA.

Ganua, 9. februarja. 30. januarja so preizkusili novo italijansko veliko bojno ladjo. Stroji so delovali s 35.000 konjskimi silami. Ker je oboroženje končano, se ladja kmalu prevzame. Ladjo so 5 mesecev prej dogradili, kakor so pričakovali.

Pasić zapustil Srbijo?

Atene, 10. februarja. List »Akropolis« poroča, da je srbski ministrski predsednik Pasić z ženo in hčerjo zapustil Srbijo, iz strahu pred izbruhom ljudskega razpoloženja, ki je naperjeno proti njemu. Pasić je bil pred nekaj dnevi s svojo družino v Solunu in je odtam odpotoval v Atene. Zena ministrskega predsednika je v Atenah najela celo vilo in misli tam ostati.

Nameravani atentati v Srbiji. — 10 opozicionalcev aretiranih.

Sofija, 11. februarja. V Srbiji so zaprli 10 opozicionalcev, ki so nameravali atentat na dinastijo in Pasića.

Bolgarija se pripravlja.

Rim, 11. februarja. Tukajšnji listi poročajo iz Sofije, da so bolgarski rezervisti pozvani, naj bodo vsak čas pripravljeni. Vlada je mnenja, da mora Bolgarija zahtevati kompenzacije, ki bi zadovoljile njene nacionalne zahteve.

BOLGARIJA NAROČA ŽELEZNIŠKE VOZOVE V AVSTRIJI.

Sofija, 10. februarja. Železniško ministrstvo je imenovalo posebno odposlaništvo, ki je določeno, da naroči v Avstro-Ogrski železniške vozove za Bolgarijo. Komisija, kateri načeljuje inženjer Maričev, bo v kratkem odpotovala v Avstrijo.

BOLGARIJA PODALJŠALA MORATORIJ.

Sofija, 10. februarja. (Kor. ur.) »Agence telegraphique Bulgare« poroča: Moratorij se je podaljšal za nedoločeno dobo.

BOLGARIJA IN RUMUNIJA.

Rotterdam, 10. februarja. »Times« poročajo iz Bukarešta, da so se bolgarsko-rumunski odnošaji zboljšali. Moslov, ravnatelj bolgarskih železnic, je došel v Bukarešt, da se pogaja z rumunsko vlado glede prevoza.

BOLGARIJA VPOKLICUJE PODOROŽJE REZERVNE ČASTNIKE.

Sofija, 10. februarja. (Kor. ur.) »Agence telegraphique Bulgare« poroča: Del rezervnih častnikov so pozvali na enomesečno orožno vajo, da osvežijo svoje znanje in da se pouče o izpremabah v armadi.

Japonci uplenili norveški parnik.

Kristijanija, 11. februarja. Norveški parnik »Kristian Abvers« so pri Kobe zaplenili Japonci.

Iz vojne.

Ganljiva epizoda v železniškem vozu.

Iz Mannheima poročajo: Na tukajšnjem kolodvoru je stopil na vlak neki častnik s kito cvetja, ki mu je bilo ob slovesu poklonjeno. Ko se ozre po sopotnikih, opazi bolniško strelnico, ki ji je dičil prsi železni križec. Poln spoštovanja pristopi častnik in ji ponudi svojo kito rož. Toda na njegovo začudenje se usmiljenka ne gane, da bi sprejela njegov dar. Namesto nje pojasni njena tovarišica, da je z železnim križcem odlikovana sestra na bojnem polju pri izvršenju svojega poklica izgubila obe roki. Od vseh tovarišic, ki so sodelovale na obvezovališču, je ostala samo ona živa. Morala je preživeti strašne ure. Ta prizor v železniškem vozu je napravil nepozaben vtis na vse navzoče.

Ženski strelci.

Budimpešta, 10. februarja. »Pesti Hirlap« poroča: Dobra misel je prišla v glavo okrajnemu sodniku v okrožju Deutsch-Neudorf pri Eisenburgu. Ker je treba varnostno službo v vojnem času intenzivneje izvrševati, so v vsaki vasi postavili straže, da pazijo na tujce. V večjih vaseh so nastavili stalne čuvaje, v manjših občinah pa to ni mogoče. Zato so si pa pomagali na ta način, da stražijo ponoči čuvaji, podnevi pa ženske, ki so jih organizirali v nekako meščansko gardo. Vsak dan straži ob vhodu v vas druga ženska in naznanji županu vsakega sumljivega tujca, ki se bliža vasi. Ženske uče streljati ter so se doslej že prav dobro obnesle.

Razna poročila.

DEŽELNOBRAMBNI MINISTER NA DUNAJU.

Budimpešta, 11. februarja. Deželno- obrambni minister baron pl. Georgi se je včeraj zvečer odpeljal na Dunaj in se vrne v petek zopet v Budimpešto.

SKUPNO MINISTRSKO POSVETOVANJE V BUDIMPEŠTI.

Budimpešta, 11. februarja. Ogrski korespondenčni urad poroča: Pri včerajšnji skupni ministrski konferenci v ministrskem predsedstvu se je prosto razpravljalo o sedanjih razmerah, o preskrbi z živili, o ogrskih dobavah, o bodoči setvi, o železniških zadevah in tako dalje. Razgovor je trajal do večernih ur. V konferenci se je več gospodarskih vprašanj, ki so v zvezi z vojnimi položajem, zaupno razpravljalo in rešilo. Avstrijski ministri so se danes zjutraj vrnili na Dunaj.

AMERIŠKI RDEČI KRIŽ V SRBIJI.

Solun, 11. februarja. Nadaljni oddelek ameriškega Rdečega križa je odšel v Srbijo.

NIZOZEMSKA IN VATIKAN.

Haag, 11. februarja. (Kor. ur.) V prvi zbornici je izjavil zunanji minister, da ima

načelne pomisleke proti obnovitvi nizozemske misije pri Vatikanu, ker govore zoper trenutne razmere.

JAPONSKA UTRUJE ŠANTUNG.

Kodanj, 10. februarja. Preko Petrograda se poroča iz Tokia: Japonska zbornica je dovolila 110 milijonov, da se utrdi Šantung.

K KORUPCIJI NA FRANCOŠKEM.

Pariz, 11. februarja (Kor. ur.) Gospo Beschow so aretirali in prepeljali v zapor St. Lazaire. Obdolžena je skrivde pri zločinu Desolauda.

ANGLEŠKA INDUSTRIJA BARVIL.

London, 11. februarja. Reuterjev urad poroča: Predsednik trgovskega urada Runziman je napovedal izpremembo načrta za pospeševanje industrije barvil. Kapital naj bi znašal dva milijona funtov. Vlada naj bi do zneska enega milijona na vsak od kake druge strani podpisan funt dala en funt predujema. Vladni predujem bi prinašal 4% obresti ter bi se mogel v 25 letih vrniti. Vlada pa je pripravljena plačati samo prispevek nič več kot 100.000 funtov izključno za preiskave in laboratorijska dela.

× × ×

NAŠ TEHERANSKI POSLANIK O POLOŽAJU V PERZIJ IN RUMUNSKI NEUTRALITETI.

Budimpešta, 10. februarja. »Pesti Hirap« priobčuje naslednjo brzojavko, ki mu jo je poslal Franc Veszi iz Bukarešta: Naš poslanik v Teheranu, grof Hugo Logothetti, s katerim sem govoril med vožnjo semkaj, mi je v navzočnosti nemškega poslanika v Teheranu, princa Henrika Reuss XXXI., izjavil to-le: Julija minolega leta sva odšla iz Teherana na kratek dopust v domovino; medtem je izbruhnila vojna ter se nisva mogla takoj vrniti. Sedaj poizkusiva čez Carigrad dospeti na svoje mesto v Teheran. Po mojem mnenju bo sveta vojna gotovo rodila željene uspehe. Gotovo je, da Anglija že pred vojno ni imela veliko ugleda in še manj vpliva v Perziji. Anglija in Rusija sta bili že pred vojno v vednem nasprotju zaradi Perzije. Naj se vojna za entento konča tako ali tako, ta nasprotja se bodo po vojni brezpogojno poostriila, in sicer že zaradi petrolejskih vrelcev ob reki Harun, na nevtralnem ozemlju. Da bo temu tako, kažejo že sedaj vsi znaki; kajti Rusija črpa iz teh virov surovo olje za kurjavo na svojih ladjah, kar Anglija ne gleda brez nevoščljivosti. — Kar se tiče Rumunije, ne verjamem, da bi stopila iz svoje nevtralnosti. Važne koristi Rumunije zahtevajo dobro razmerje z nami.

RUSKA IN RUMUNIJA SKLENILI POGODBO?

Pariški listi sodijo, da ste Rumunija in Rusija sklenili pred tremi meseci tajno pogodbo. V odmeno za nevtralnost Rumunije ji priznava Rusija pravico okupirati in prisvojiti si vse one avstro-ogrške pokrajine, v katerih se nahajajo rumunske večine. — Uradni rumunski »Journal des Débats« pravi, da je ta vest izmišljena.

Bosensko-hercegovski sabor razpuščen.

Dunaj, 10. februarja. (K. u.) »Wiener Zeitung« objavlja cesarski patent, ki razpušča bosensko-hercegovski sabor.

Kje je bivši kralj Manuel.

Amsterdam, 10. februarja. Nedavno se je poročalo, da se nahaja bivši portugalski kralj Manuel na portugalski meji. Temu pa nasprotuje sedaj oprčilo, glasom katerega kralj Manuel v Brightonu obiskuje ranjene britijsko-indijske vojake in je dal ondi na lastne stroške prirediti dom za okrevajoče častnike.

Dnevne novice.

+ Sv. Oče za tridnevno premirje veliki teden. »Unione« poroča: Sv. Oče namerava obnoviti svoj predlog vojskujočim se državam, naj sklenejo veliki teden tridnevno premirje.

— Krst prestolonaslednikovega sinčka se je vršil včeraj popoldne ob 2. uri v Schönbrunn. Na cesarjevo željo se je topot vršil krst na kolikor mogoče enostaven način. Navadno je opravil krst dunajski kardinal nadškof, včeraj pa dvorni župnik dr. Seydl. Ker se je cesar udeležil krsta, se ta ni vršil v dvorni kapeli, ampak v stanovanju prestolonaslednika, kjer so vse potrebno pripravili. Cerkvene posode so vzeli iz zakladnice, vodo (iz reke Jordan) so pa prinesli iz dvorne župne cerkve v Schönbrunn. Krstna botra sta bila nadvojvoda Maks, katerega je zastopal nadvojvoda Franc Salvator, in nadvojvodinja Marija Terezija. Krščenec je dobil pri krstu ime Robert Karel Ludovik.

+ Duhovska vest. Za vikarja v Podsubotinu je imenovan č. gospod Fr. Klanjšček, doslej kurat v Lokovcu. Prejšnji podsabotinski vikar č. g. I. Terpin je stopil v pokoj.

— Goriški deželni glavar dr. Faldutti je precej močno obolel na influenci. Zdravje se mu vrača ali kot rekonvalescent se mora še dobro varovati doma.

+ Zahteve Madjarov glede bosanske uprave. Madjarski listi zahtevajo, naj se sedanji namestnik načelnika bosanske deželne uprave, Hrvat dr. Mandič, odstrani in na njegovo mesto imenuje Madjar. »Budapesti Hirap« se hudeje, češ da se glavarji Bosne in Hercegovine tudi po aneksiji vedno jemljejo iz vojaških krogov in da so vedno — Avstrijci! Varesanin da je bil Hrvat, Auffenberg Nemeč, Potiorek Slovenec (!!), a sedaj da je prišel Sarkotič, zopet Hrvat, Madjarski list je užaljen, da niso mogli najti primerne madjarskega vojaka. Od okupacije — tako toži dalje — vrši rrvhovo oblast v Bosni in Hercegovini vedno skupni finančni minister, a ta je bil vedno Madjar do — Bilinskega, ker da je pariteta zahtevala, da je od treh skupnih ministrov vsaj eden Madjar. Po odhodu Bilinskega pa ni imenovan sedaj Madjar, dasi je težišče monarhije na strani Ogrske. Skupni finančni minister je postal dr. Körber, isti Körber, najintimnejši prijatelj Stürgkhov, ki ga je (Köberja namreč) prof Tisza nekoč zavrnil kot »odličnega ptujca«, ker je Körber posejal v madjarsko državno upravo. No, ker se je že to zgodilo, da mora Körber temeljito reducirati svoja avstrijska čustva, ker se mora v Bosni — dokler ne bo rešeno državnopravno vprašanje Bosne in Hercegovine — izvajati tam popolna pariteta. Körber da mora dati Ogrski toliko vpliva, kolikor Avstriji. Körber da mora v Bosni in Hercegovini pripravljati teren za tisti čas, ko se reši vprašanje anektiranih dežel v prilog svete madjarske krone. Slovanofilski in trialistični politiki Bilinskega da treba enkrat napraviti konec, kakor tudi prizadevanju, da bi se ti deželi priklopili Avstriji. Kajti le Ogrska da more ti najjužnejši provinciji monarhije absorbirati strateško, geografsko, gospodarsko in politično. Če se uresniči davna pravična zahteva Madjarov, da se ministrstvo skupnih financ premesti v Budimpešto, bi imeli pred seboj znak, da se je bosanska politika izpremenila. Vsekako pa pričakuje madjarski narod od g. Köberja vsaj toliko, da namesto sedanjega namestnika načelnika bosanske uprave predloži kralju drugega človeka. Za onim skupnega finančnega ministra je to mesto naivažnejša oblast. Če je že Körber Avstrijec, pa zahteva pariteta, da mesto dr. Mandiča, te kreature Bilinskega, pride Madjar odločnega madjarskega čustvovanja, ki bo v Sarajevu čuval nad dualizmom. — Tako madjarski listi. Komentar k temu nam bo mogoče pisati šele po vojski.

+ Osebna vest. Dr. Lampe ta teden ne bo v deželnem dvorcu, ker se je odpeljal v uradnih zadevah na Dunaj.

+ Odlikovanje. Oskrbnik graščinskih posestev pri št. Petru nize Maribora, gospod Mihael Kovačič, je bil radi zasluga na polju vinogradništva odlikovan od štajerske kmetijske družbe s spominsko kolajno.

+ Vojni kurat č. g. profesor Kociper se je, kakor poroča, vrnil z gališkega bojišča na začasen dopust v Maribor. Č. g. Kociper je vojni kurat pri 26. domobr. pešpolku in je bil že od početka vojske v Galiciji.

Dr. Rosina nevarno obolel. Mariborski odvetnik dr. Fr. Rosina je nevarno obolel in so ga prepeljali v sanatorij Hansa v Gradcu. Od časa znanih aretacij mož ni več prav zdrav.

— Poročil se je 6. t. m. na Dunaju štajerski rojak g. Adolf Dominikuš z gospodično E. l. o. pl. Sawieka. Bilo bi srečno!

— Imenovanje. C. kr. vojno ministrstvo je c. kr. vojnege akcesista Stanislava Adlerja imenovalo za c. in kr. vojnege oficijanta.

— Smrtna kosa. Radeče pri Zidanem mostu, 10. februarja: Danes smo pokopali gđeno. Frančiško Dolinar, svakinjo zagrebškega profesorja g. Benigerja, ki je bil te dni odlikovan z vitežkim redom Franca Jožefa I. — Umril je v Metliki trgovec g. Maks Polšek. — V Vrtojbi pri Gorici je umrl bivši župan Josip Nemeč.

— Po smrti odlikovana. Cesar je podelil ponesrečenemu in umrlemu topniškemu stotniku Ferdinandu Amanu vojaški zaslužni križec 3. razreda. — »Signum laudis« je podeljen nadporočniku Bogomilu Kačiču, ki je padel v bojih s Srbi.

— Odlikovanje. Poštni oficijant Fridrik Hočevar v Celju, ki je prideljen k 22. divizijskemu brzojavnemu oddelku, je bil za svoje junaško vedenje pred sovražnikom odlikovan s srebrno kolajno 2. razreda.

— Pegasti legar. Sanitetni oddelek notranjega ministrstva poroča, da je na avstrijskem ozemlju od 31. januarja do 6. februarja obolelo za pegastim legarjem 423 oseb. Med drugim sta bila 2 slučaja v Gradcu, 1 v Celju in 1 v Gorici.

— Usodna zamenjava. Na postajališču Drača, Herpelske železnice je neki črnovojnik pomotoma prijel mesto svoje nenabasane puške neko drugo puško, ki je bila nabita. Puška se je izprožila, kroglja je prodrla okno čakalnice in ubila nekega 18 let starega fanta, enega vojaka pa ranila na tilniku.

— Darujte vojakom gorske čevlje! Sedanje zimsko vreme je vzrok, da naši vojaki na bojišču zelo hitro obrabijo obuvale, vsled česar je treba skrbeti za času primerno nadomestilo. Vsak vojak na bojišču bi se gotovo zelo razveselil gorskih čevljev, kakršne rabijo turisti. Takih gorskih čevlji so zelo primerni za vojaške namene, zato se posamezne podružnice vojnopreskrbovalnega urada c. in kr. vojnege ministristva obračajo na lastnike gorskih čevljev z nujno prošnjo, naj jih darujejo omejenemu uradu v vojaško svrhu. Kdor daruje svoje čevlje, stori veliko, plemenito delo v korist naših hrabrih vojakov. Vojno preskrbovalni urad je pripravljen plačati za čevlje tudi primerno odškodnino, ako se morebiti zahteva. Sprejme se vsakršna množina solidnih, dobro izdelanih gorskih čevljev. Pošljite torej nemudoma svoje gorske čevlje na zbiralnico c. kr. deželne vlade v Ljubljani.

— Razsodba upravnega sodišča. Vpokojena učiteljica gđc. Frančiška Reyerschütz v Laškem se je preselila k svojemu očetu v Ljubljano, kjer je ostala 8 mesecev, ne da bi opustila svoje stanovanje v Laškem. Med tem so bili v Laškem razpoloženi volilni imeniki za III. volilni razred. Ker ni bilo v imeniku vpisane, je gđc. Reyerschütz vložila reklamacijo, ker ima po štajerskem občinskem volilnem redu volilno pravico. Okrajno glavarstvo ni ugodilo reklamaciji, naker se je pritožila na upravno sodišče. V pritožbi je naglašala, da se nikakor ni nameravala trajno naseliti v Ljubljani, da so bile poizvedbe nižjih inštanč pomanjkljive. Upravno sodišče je po kratkem posvetovanju razveljavilo odlok okrajnega glavarstva v Celju.

— Papirni prtiči v gostilnah in kavarnah. Iz Gradca poročajo: Od 17. t. m. nadalje se več ne dovoljujejo v gostilnah in kavarnah gostom platnjeni prtiči. Deželni zakonik namreč objavlja razglas namestništva, ki odreja, naj vporabljajo v gostilnah izključno papirne prtiče, ki se morajo po uporabi sežgati. Preprečiti nameravajo tako razširjanje nalezljivih bolezni.

— Samoumor v Pulju. V Pulju je izvršil samoumor mornariški učitelj Franc Eiselt.

— Pegasti legar se je pojavil na Vranskem. Doslej imajo ondi en slučaj pegastega legarja.

Ljubljanske novice.

lj Koncert, ki ga priredi »Cecilijino društvo za stolno župnijo v Ljubljani« v stolnici danes, četrtek, dne 11. februarja, se prične ob pol osmih. Vstop je brezplačen. Prosto-voljne doneske — v prid Rdečemu križu — naj blagovoli p. n. občinstvo oddati pri glavnih ali stranskih cerkvenih vratih v tam pripravljene nabiralnike.

lj Teodor pl. Pasicyňskyj (tenor), ki sodeluje pri koncertu v stolnici, se je pevske umetnosti učil pri profesorju Luigiju Lampertini in pri operni pevki M. Sudolski. Leta 1907. je z odliko dovršil konservatorij v Lvovu. Takoj nato se je preselil v Przemysl, kjer je prevzel mesto pevovodje v stolnici. Od leta 1908. dalje je deloval tudi kot profesor pevske umetnosti v c. kr. ukrajinski gimnaziji in kot pevovodja ukrajinskega društva »Bojan«, v katerem je izuril v vsej Galiciji slavnoznani zbor 348 pevcev. Kot skladatelj je uglasbil nekaj cerkvenih spevov in več narodnih pesmi. Njegove skladbe so s popolnim uspehom prednašali pevski zbori in s polnim orkestrom v letih 1912 do 1914.

lj Umrli so v Ljubljani: Ana Šuštaršič, zasebna uradnica, 36 let. — Josipina Zor, čevljarjeva hči, 1 mesec. — Fran Čampelj, pešec 27. domobr. pešpolka. — Ivan Vukov, pešec 86. pešpolka. — Barbara Jakše, zasebnica, 75 let. — Stanislav Žulj, rejenc, 9 mesecev. — Fran Zupancič, sin delavca v tobačni tovarni, 4. mesece.

lj Ljubljanske ceste, posebno v predmestjih, so v takem stanju kot gališke. Prvič ko je padlo nekoliko snega, so bile ceste izorane, potem pa nikdar več. Včeraj si je moral prodajalec premoega g. Hrovatin izposoditi mestni plug, da je izoral sneg po Opekarski cersti, ako je hotel voziti premoeg s kolodvora domov. Župan pravi, da ker ne dobi mesto več tlakarine, naj bodo ceste kakršne so, v mestnem proračunu je pa velika vsota za odvažanje snega. Tudi razsvetljava je v predmestjih

zalostna. Že prej slaba, so še nekaj žarnic odstranili, in še tiste, ki bi morale goreti, so pokvarjene. Hišni posestnik je kaznovan, ako takoj ne počedi trotoarja, ali voznik, če nima v mraku luči, prav bi torej bilo, da bi magistrat tudi izvršil to, kar je njegova naloga. — Dodatno k temu glasu iz občinstva dostavljamo, da smo dobili mnogo pritožb, da niti prelazi preko cest niso očiščeni in da se živina silno muči, ker se cest ne očisti.

Revolucionarno gibanje v Rigi.

Curih. (Kor. urad.) Iz Petrograda se poroča, da zgodovinski dan 22. jan. v Rigi ni bil miren. Ponoči so bili razširjeni revolucionarni letaki in razvite rdeče zastave. Na stotine delavcev ni došlo v tovarne.

Današnja lehnika pri prenašanju povelj.

Nizke, s slamo pokrite kočje, ki navidezno ležejo v zemljo, z malim številom mostnih okenc, ki jih ne lepša prijazen beli zastor niti lonec svetlicami; vežna vrata, med katerimi se mora srednje visok človek ponižno skloniti, če hoče skozi; nobenega dvorišča s snažnim hlevom in šupo; samo kot, v katerega so brezbrizno nametali najpotrebnejše in najpreprostejše, dokaj zanemarjeno orodje: skozi zijajoče razpoke v zidovju in tramovju zapiha vlažnomrzli decemberski veter. To je vedno ponavljajoča se slika ruskopolskih vasi. V svojem bednem domovju topo životari kmetič, ki je zadovoljen, ako ga skopo polje le prehrani. O svetovnih zgodovinskih dogodkih, ki se odigravajo v njegovi bližini, ima le nejasne misli.

Med takimi kočami je duhovnikov stan skoro kakor imeniten dvorec. Pa tudi župnišče je majhno, golo in mračno, zunaj in znotraj. Stanovalca, sivolasi župnik in njegova oskrbnica, nista sposobna, da bi s skromnimi sredstvi spravila v svoje stanovanje nekoliko več prijetne udobnosti. Tu ne najdeš onega tihega miru, ki je sreča nemških župnišč. Zalostno in pusto leži ta hiša pred teboj, in zdi se ti, da jo hoče visoka cerkev zraven kar zadušiti, ker ji ne privoščiti solnčnih žarkov.

Nekega dne se je v to enoličnost priselilo življenje, in doslej posvetnemu hrupu tuje župnišče je postalo zibelka važnih sklepov in velikih posledic. V njem se je bil nastanil neki višji štab, nekaj kilometrov za bojno črto, in zdaj se je začelo tisto posebno vrvenje, ki je za današnjo vojno tako značilno in jo bistveno razlikuje od vseh prejšnjih. Še pred malo leti bi nihče ne bil verjel, da bi mogla novodobna občila tako mogočno vplivati na vojno poveljevanje. Fantastična bi se nam zdela misel, da bi se dalo voditi boje iz poveljnikevega stanovišča, razum pri sem in tje valujočih srečanjih nasprotnih čet in s tem združenih spopadih. Sedanjost nas je poučila, da smo se motili. Tiste bojne prizore prejšnjih dob z generali na visokih konjih, z golim mečem v desnici, ki kje za kakšnim poslopjem dajejo pridirajočim ordo-nančnim častnikom svoja povelja, si torej kar izbrisimo iz spomina!

To se godi dandanes mnogo enostavnejše in pred vsem, mnogo hitreje. (Zalibog se tu ne moremo spuščati v podrobnosti!) Kakor čete napredujejo, tako jim tudi že sledijo telefonski oddelki, ki polagajo telefonske žice v nasprotni smeri napredovanja, to je nazaj, ter tako omogočajo poveljniku, da vodi iz svojega stana ali iz drugega, za delj časa namenjenega bivališča taktične operacije in daje vsa v to svrhu potrebna povelja. V opisanem župnišču v O., nad katerim vlada sedaj, ko so naše čete zmoglavno naprej prodirle, zopet navadni mir, je bil več tednov stan divizijskega štaba, v zmislu defenzivne naloge čet, ki so stražile tamnošno mejo. V majhni, temotni veži je bila prirejena telefonska centrala, pri kateri sta imela noč in dan neprenehoma po dva moža službo. Zraven je bila pisarna. Tam so imeli štabni častniki na svojih mizah ročne telefonske stroje, da jim ni trebalo hoditi vselej k aparatu v centrali, kar bi druge pri delu preveč motilo; poleg tega je moglo na ta način več oseb istočasno govoriti z zunanjim svetom.

Na mizi častnika glavnega štaba je neprestano zvonilo. Treba je pač krepkih živcev, da pri tako utrudljivem delu, ki napenja vse sile duha, ohraniš potrebni mir; kajti to naporno delo ti osladi le kratka dremavica zelo dvomljive vrednosti — na preprosti slamnici. Sedaj javi poveljnik pehote o kretinah sovražnikovih, ki so jih obhodne straže v predozemlju z dobro zakritih postojank opazovale. Ena težkih baterij je dosegla jasno razločnih uspehov, ki jih diviziji sporoča. Po-

veljnik nekega odseka domneva, da so Rusi spremenili postojanke svojega topništva, ter prosil, da reči natančneje preiščejo letalci. Zdaj pokliče vrhovno poveljstvo armade, ki želi nekega pojasniti. Potem zopet poroča častnik glavnega štaba poveljstvu vzhodne armade v P. podrobno o skupnem položaju in razmerah divizije. Zopet pridejo vesti sosednih čet, in potrebni so ukrepi glede preskrbe. Pri drugi mizi razpravlja poveljnik topništva o porabi in dopolnitvi streliva, ali pa sprejema divizijski zdravnik poročilo o zdravstvenem stanju moštva in daje potrebna povelja.

V stanovanju artiljerijskega poveljnika, kjer smo zvečer smeli nekaj uric presedeti in se pogovoriti pri morskem vinčku in ruskem čaju, — ista slika. Ko smo sedeli pri večerji, je došlo telefonsko poročilo, da nameravajo Rusi našo postojanko napasti. Kratko in sigurno je dal poveljnik svoje ukaze. Stopili smo v vežo, videli, kako so se v črni noči zablistali strelji, in poslušali smo temno bobnenje topov, vse to pa — in to je čudno — brez razburjenja, ki bi se nas pravzaprav v tem važnem trenutku moralo polastiti. To je mir, ki ga povzroča čut, da je uspeh popolnoma zagotovljen. Seveda so vse razdalje od naše postojanke že najnatančneje dognane in določene ter topovi morda že postavljeni in namerjani na najnevarnejše točke, tako da baterije ponoči delujejo le kakor stroji, ki jih poženeš s pritiskom na gotov gumb.

Jasno mora biti vsakomur, kolike važnosti je telefon za vodstvo bojov. Na postojanki v ozadju ni za vojskovodjo in njegov štab večina osebno nobene nevarnosti. Četa torej ne more z lahka izgubiti svojega poveljnika, in s tem je zagotovljeno, da se enkrat določeni bojni načrt tudi enotno izvrši. Vojna zgodovina nam kaže, kako važno je to. Poveljnika pri tem tudi ne motijo vplivi, izvirajoči morebiti iz neposrednega opazovanja ali pa iz nazorov in mnenj nižjih poveljnikov, da ima lahko pred očmi vedno le celoto. Povelja in poročila pa se tudi mnogo hitreje in zanesljivejše odpravljajo in prinašajo prednim črtam, kakor takrat, ko so jih morali nositi orodnančni častniki, jezdeci ali kolesarji, ki jim je pretila neprestano nevarnost, da jih sovražnik postreli ali ujame.

Pri vsaki spremembi staležev čet in premestivi postojank se telefonske zveze čudovito hitro položijo in pritegnejo novemu mestu. Poročevalec je bil priča, kako so po bitki pri Novosolni pokopavali mrliče, nekaj metrov proč pa so že polagali telefonsko žico, po kateri so se imeli kmalu poslati fronti povelja za morda še bolj krvavo borbo.

Tako na vzhodnem bojišču. Pa tudi na zapadnem poslušajo telefonski oddelki naravnost sijajno. Lahko se reče, da vsakega vojaka, bodisi v strelskem jarku ali drugod, s telefonom lahko dosežeš. In če general zbolí, na primer na influenci, se mu vsa ta telefonska ropotija postavi pri postelji, da lahko iz nje vodi in poveljuje...

Razglas o kovinah

c. kr. trgovskega ministrstva v sporazumu s c. kr. ministrom za javna dela z dne 7. februarja 1915. l., zadevajoč dovoljenje za podelovanje in prodajo določenih količin po ministrstvenem ukazu z dne 7. februarja 1915. l., drž. zak. št. 28, za vojne namene zahtevanih vrst kovin.

Na podlagi § 1. ministrstvenega ukaza z dne 7. februarja 1915. l., drž. zak. št. 28, o porabljanju zalog določenih kovin in zlitin, se podelovanje in prodaja po tem ukazu za vojne namene zahtevanih tvarin v nastopno označenih mejah do druge ukrepitve splošno dovoljuje:

1. Posestnikom se prepušča za podelovanje v lastnem obratu od zalog zahtevanih kovin in zlitin, kar jih je dne 7. februarja 1915. l. in kolikor iste niso podelane, sledeči odstotni deleži: a) pri svincu in rdeči zlitini 25%, b) pri medu z vsebine bakra ali manj 25%, c) pri kositrin in kositrovih zlitinah z več nego 60% vsebine kositra 15%, d) pri kositrovih zlitinah z 60% vsebine kositra ali manj 25%. Za izdelovanje jekla za orodje se sme porabiti: e) chroma in ferrochroma 25%, f) wolframa in ferrowolframa 20%, g) molybdana in ferromolybdana 20%. — 2. Posestnikom je dovoljena prodaja nastopnih množin, zahtevanih kovin in zlitin, kar jih je dne 7. februarja 1915. l. in kolikor niso podelane: a) pri svincu in rdeči zlitini 15%, b) pri medu z vsebine bakra ali manj 15%, c) pri kositrin in kositrovih zlitinah z več nego 60% vsebine kositra 10%, d) pri kositrovih zlitinah z 60% vsebine kositra ali manj 15%. — 3. Vsled dovoljenja pod točko 1. in 2. podelane in prodane množine ne smejo

skupaj presežati pod točko 1. navedenega odstotka. — 4. Posestnik rud, predproduktov, starega gradiva, odpadkov, opilkov (ostružkov) in pepela sme iste tudi na surove kovine v lastnem obratu podelati ali tudi zase podelati pustiti v tujih inozemskih obratih; prodati pa jih ne sme brez dovoljenja c. kr. trgovskega ministrstva. — 5. Imetnikom obratov za izdelovanje železa in jekla je v te namene prepuščena ona količina v njihovi posestvi se nahajajočih zalog aluminija, ki odvarja njihovih potrebi do konca aprila 1915. — 6. Od zahtevanih kovin in zlitin, v številni staro gradivo in odpadke, smejo posestniki podelati one količine, katere so potrebne za popravila v svrhu vzdrževanja lastnega obrata ali tujih obratov. Ta vporaba je pa samo takrat dopustna, ako je nadomestilo z drugo tvarino nemogoče in ako se po teh popravilih preostalo, za posestnika ne več porabno staro gradivo, dá na razpolago vojaški upravi proti primerni odškodnini, če znaša njegova teža najmanj 20 kg. — Pod istimi pogoji je tudi dovoljena prodaja označenih tvarin, katere so v take namene potrebne.

3. skupina vojnih razglednic

obsegajoča 16 vojnih in 8 velikonočnih slik, je pravkar izšla.

Slike so izvirne risbe domačih umetnikov. Nekaj slik — posebno one, nanašajoče se na Simon Gregorčičeve poezije („Slovo“, „Za dom med bojni grom“, „Dekletova molitev“, „Po bitvi“, „Oljki“, „Oj z Bogom, ti planinski svet!“) so naravnost krasno izpadle.

Tudi ostale slike se nanašajo zgolj na domače motive.

Razprodajo in založništvo je prevzela uprava „Ilustriranega Glasnika“ v Ljubljani.

Cena mali skupini s 16 komadi je K 1*20, veliki skupini s 24 komadi, ki obsega tudi 8 velikonočnih slik, K 1*80. Znesek treba poslati vnaprej.

Trgovci dobe primeren popust bodisi od skupin kakor tudi pri naročilih od 100 sortiranih komadov naprej. Pri naročilu treba natančno navesti, ali naj se pošlje mala ali velika skupina. — V zadnjem „Bogoljubu“ označene cene so neveljavne.

Slovenci, segajte le po domačem blagu! Na ta način podpirate tudi slovenske umetnike, ki so baš zadnji čas uvaževanja in podpore vredni.

Pogrešani vojaki.

Pogrešajo se: Pregel Franc, 27. pp., 1. stot.; pojasnila na Angelo Pregel, Renče 165 pri Gorici. — Franc Gašperšič, 27. dom. p., 17. stot.; pojasnila Neži Gašperšič, Sostro 18, p. Spodnja Hrušica pri Ljubljani. — Ivan Furlan, 97. pp., 4. maršbataljon; pojasnila Mariji Žargi, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4. — Ignacij Boic, 17. pp., 7. stot. in Karol Boic, 17. pp., 10. stot.; pojasnila Mariji Boic, Prigorica št. 33, p. Dolenja vas pri Ribnici. — Franc Uršej, 17. pp., 9. stot.; pojasnila Rozaliji Uršej, p. Hrušica pri Jesenicah, Gorenjsko. — Rudolf Krivec, 97. pp., 11. stot.; pojasnila Ani Krivec, Lokve št. 29, p. Trnovo pri Gorici. — Anton Suligoj, 7. pp., 8. stot.; pojasnila Viktoriji Suligoj, Lokve št. 3, p. Trnovo pri Gorici, Primorsko. — Andrej Križnar, 22. divizija poljskih havbic; pojasnila Mani Križnar, Vodice št. 68, Gorenjsko. — Gregor Lavtar, 27. dom. p., 12. stot.; pojasnila Katarini Lavtar na Rantovšu št. 20, p. Selca nad Škofjo Loko. — Mihael Kovačič, 17. pp., 7. stot.; pojasnila Karolu Kovačič, županu, Avče, Goriško. — Franc Možina, 17. pp., 4. stot.; pojasnila Mariji Možina, Sneberje 34, p. Dev. Marija v Polju. — Anton Resnik, 27. dom. p., 2. stot.; pojasnila Mariji Resnik, vas Trebelno, p. Kamnik, Gorenjsko. — Jožef Simončič, 27. dom. p., 1. maršbat., 1. stot.; pojasnila Francu Sušnik, kaplan, Kočevje. — Peter Eržen, 27. dom. p., 15. stot.; pojasnila Ani Eržen, Bukovšica 22, p. Selca pri Škofji Loki. — Stanko Tomec, 97. pp., 11. stot.; pojasnila gospej Tereziji Tomec, Ljubljana, Trg Tabor št. 2. — Rudolf Berčon, prideljen marškompaniji; pojasnila Bernardini Berčon, Javorje pri Litiji. — Mihael Zavašnik; pojasnila M. Zavašnik, Javorje pri Litiji. — Vinko Eržen, 27. dom. p., 6. stot.; pojasnila Marijeti Eržen, Zgornje Bitnje 1, p. Strazišče pri Kranju. — Jožef Kolar, 17. pp., 2. stot.; pojasnila Mariji Kolar, Planina št. 11 pri Rakeku, Kranjsko. — Franc Gašperšič, 27. dom. p., 17. stot.; pojasnila Neži Gašperšič, Sostro št. 18, p. Spodnja Hrušica pri Ljubljani. — Valentin Obrekar, 8. polj. lovski bat., 2. stot.; pojasnila Janezu Obrekar, Dolenja Trebuša št. 40, p. Slap ob Idriji. — Franc Porenta, 27. dom. p., 7. stot.; pojasnila Francu Porenta, Sostro št. 4, p. Hrušica pod Ljubljano. — Anton Bergoč, 2. pp., 13. stot.; pojasnila Mariji Bergoč, Koče št. 12, p. Prestranek, Notranjsko. — Rado Lenard, 27. dom. p., 2. stot.; pojasnila tvrdki Pinter & Lenard, Gorica.

Ruthenische Grammatik von Prof. Dr. St. v. Smal-Stocky (Sammlung Göschen). Ruthenisch-deutsches Gesprächsbuch von Prof. Dr. St. von Smal-Stocky (Sammlung Göschen).

Marsikdo ima dandanes priliko ali tudi potrebo in dolžnost občevati z begunci Rusini in se več ali manj zanima za njih jezik. Označene slovnice so primerne za ta namen. Naročajo in dobe se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja, kakor za številno čaščeče spremstvo na zadnji poti naše blagopokojne ljubljene mamice, stare mamice, sestre in tete, gospe

Marije Ciuha

blagovolijo naj sprejeti vsi našo najsrčnejšo zahvalo.

V Ljubljani, 10./II. 1915.

Žalujoči ostali.

Lepo stanovanje

obstoječe iz treh sob, sobe za služkinjo, kopalnice, kuhinje, kleti in drugih pritoklin, se odda mirni stranki za majev termin na Ahačjevi cesti šte. 9. — Vpraša se pri lastniku v I. nadstropju. 281 3

Oučjo volno

kdor jo ima na prodaj, naj jo ponudi takoj

J. Grobelniku

Ljubljana - Mestni trg 22

nasproti lekarne Trnkoczy

Kupim vsako vrsto, tudi črno in neočiščeno po brezkonkurenčni cení. Posebno pa se plača lepo belo oprano po najvišji cení, ki se zanjo lahko nudi.

Pridna kuharica in hišna

se sprejmete takoj v boljšo rodbino brez otrok. Morata znati tudi nemško. Naslov pove uprava lista pod št. 306.

Predilnica v Dugaresi, Hrvatsko,

:: sprejme v stalno delo več ::

delavk - tkalk

Priglasila sprejema „Jugoslov. strokovna zveza“, Ljubljana, „Ljudski dom“ I. nadstropje. 314

Rodbine Jaksche, Hafner in Rischavy javljajo potrfti globoke žalosti vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša iskreno ljubljena prababica, stara mati, mati in tašča, gospa

Barbara Jaksche

v torek, dne 10. svečana t. l. po kratki mukepolni bolezní, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne rajnice bo v petek dne 12. t. m. ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice pri sv. Krištofu na pokopališče k sv. Križu.

V Ljubljani, dne 11. februarja 1915.

Žalujoči ostali.

(Bre: posebnega obvestila.)

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

THE VERA American Shoe

za gospe in dame so dospeli iz Amerike.

Moderno priležno lično ceno trpežno

Edina prodaja:

čevljarnica

J. Szantner

Ljubljana Selenburgova ulica 4

Made by Rice & Hutchins Boston, Mass. U.S.A.

